ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 24ης Μαΐου 2011 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-109/05 και Τ-444/05,

Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), πρώην Navigazione Libera del Golfo SpA, με έδρα τη Νάπολη (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους S. Ravenna και A. Abate, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους P. Costa de Oliveira και V. Di Bucci,

καθής,

υποστηριζόμενης από

την **Ιταλική Δημοκρατία,** εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους I. Braguglia και M. Fiorilli, avvocato dello Stato, στη συνέχεια από τους Fiorilli και R. Adam και, τέλος, από την I. Bruni, avvocato dello Stato,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,** εκπροσωπούμενο από τους B. Driessen και A. Vitro,

παρεμβαίνοντες στην υπόθεση Τ-444/05,

και από

την **Caremar SpA,** με έδρα τη Νάπολη, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους G. M. Roberti, A. Franchi και G. Bellitti και, στη συνέχεια, από τους G. M. Roberti, G. Bellitti και I. Perego, δικηγόρους,

παρεμβαίνουσα στις υποθέσεις Τ-109/05 και Τ-444/05,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως των αποφάσεων D(2005) 997, της 3ης Φεβρουαρίου 2005, και D(2005) 9766, της 12ης Οκτωβρίου 2005, της Επιτροπής, με τις οποίες αυτή αρνήθηκε στην προσφεύγουσα την πρόσβαση σε ορισμένα στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο δημοσιευθέν κείμενο της αποφάσεως 2005/163/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία στις ναυτιλιακές εταιρείες Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (Όμιλος εταιρειών Tirrenia) (ΕΕ 2005, L 53, σ. 29),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Czúcz, πρόεδρο, I. Labucka και K. O'Higgins (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 1ης Ιουνίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

1 Κατά το άρθρο 255 ΕΚ:

«1. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, με την επιφύλαξη των αρχών και των προϋποθέσεων που θα καθοριστούν σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Οι γενικές αρχές και τα όρια, εκ λόγων δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν αυτό το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα, καθορίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251, εντός διετίας από την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ.

3. Καθένα από τα ανωτέρω αναφερόμενα όργανα εισάγει, στον εσωτερικό του κανονισμό, ειδικές διατάξεις για την πρόσβαση στα δικά του έγγραφα.»

2 Κατά το άρθρο 287 ΕΚ:

«Τα μέλη των οργάνων της Κοινότητας, τα μέλη των επιτροπών καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Κοινότητας οφείλουν, και μετά τη λήξη της

υπηρεσιακής τους σχέσεως, να μη μεταδίδουν πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα, ιδίως πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά τους στοιχεία.»

3 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), ορίζει τις αρχές, τις προϋποθέσεις και τα όρια του δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα των οργάνων αυτών το οποίο προβλέπει το άρθρο 255 ΕΚ.

4 Υπό τον τίτλο «Σκοπός», το άρθρο 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1049/2001 ορίζει ότι ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί «να καθορίσει τις αρχές, τους όρους και τους περιορισμούς, για λόγους δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής [...] όπως προβλέπεται στο άρθρο 255 [ΕΚ], ώστε να εξασφαλίζεται όσο το δυνατόν ευρύτερη πρόσβαση στα έγγραφα».

5 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

«Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών οργάνων, υπό την επιφύλαξη των αρχών, όρων και περιορισμών που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.»

6 Κατά το άρθρο 3, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1049/2001, ως «έγγραφο» νοείται «οποιοδήποτε περιεχόμενο ανεξάρτητα από το χρησιμοποιηθέν υπόθεμα (γραμμένο σε χαρτί ή αποθηκευμένο υπό ηλεκτρονική μορφή, ή με ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή) που αφορά τις πολιτικές, τις δράσεις και τις αποφάσεις αρμοδιότητας του θεσμικού οργάνου».

7 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, που ορίζει τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως, ορίζει τα ακόλουθα:

«[…]

2. Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

— των εμπορικών συμφερόντων ενός συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας,

— των δικαστικών διαδικασιών και της παροχής νομικών συμβουλών,

— του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου,

εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.

[…]

4. Στην περίπτωση εγγράφων τρίτων, το θεσμικό όργανο διαβουλεύεται με τον τρίτο προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον μπορεί να εφαρμοσθεί η εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή 2, εκτός εάν είναι σαφές ότι το έγγραφο θα δημοσιοποιηθεί ή όχι.

5. Ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μην δημοσιοποιήσει ένα έγγραφο προερχόμενο από αυτό χωρίς προηγούμενη συμφωνία του.

6. Εάν μόνον μέρη του ζητουμένου εγγράφου καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση, τα υπόλοιπα μέρη του εγγράφου δίδονται στη δημοσιότητα.

7. Οι εξαιρέσεις που περιέχονται στις παραγράφους 1 έως 3 εφαρμόζονται μόνον ενόσω η προστασία δικαιολογείται ως εκ του περιεχομένου του εγγράφου. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν για μέγιστη περίοδο 30 ετών. Στην περίπτωση εγγράφων που καλύπτονται από τις εξαιρέσεις οι οποίες σχετίζονται με τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής ή τα εμπορικά συμφέροντα, και στην περίπτωση ευαίσθητων εγγράφων, οι εξαιρέσεις μπορούν εν ανάγκη να εξακολουθήσουν και μετά την περίοδο αυτή.»

8 Το άρθρο 7, με τίτλο «Επεξεργασία των αρχικών αιτήσεων», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Οι αιτήσεις για πρόσβαση σε έγγραφο υφίστανται ταχεία επεξεργασία. Στον αιτούντα αποστέλλεται απόδειξη παραλαβής. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της αίτησης, το θεσμικό όργανο είτε καθιστά διαθέσιμο το ζητούμενο έγγραφο και παρέχει πρόσβαση σύμφωνα με το άρθρο 10 εντός της περιόδου αυτής, είτε, με γραπτή απάντηση, καθορίζει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης και πληροφορεί τον αιτούντα ότι δικαιούται να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Στην περίπτωση ολικής ή μερικής άρνησης, ο αιτών μπορεί, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της απάντησης του θεσμικού οργάνου, να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση ζητώντας από το θεσμικό όργανο να αναθεωρήσει τη θέση του.

[…] »

9 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001:

«Η επιβεβαιωτική αίτηση υφίσταται ταχεία επεξεργασία. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της εν λόγω αίτησης, το όργανο είτε δέχεται την πρόσβαση του αιτούντος στο ζητούμενο έγγραφο και παρέχει πρόσβαση εντός της εν λόγω περιόδου, σύμφωνα με το άρθρο 10, είτε εκθέτει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης, με γραπτή απάντηση. Αν το θεσμικό όργανο αρνηθεί την πρόσβαση εν όλω ή εν μέρει, ενημερώνει τον αιτούντα για τα ένδικα μέσα που διαθέτει, δηλαδή τη δικαστική προσφυγή κατά του θεσμικού οργάνου και/ή την καταγγελία στον ευρωπαίο διαμεσολαβητή, υπό τους όρους που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 230 [ΕΚ] και 195 [ΕΚ].»

10 Εξάλλου, ο κανονισμός (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88 ΕΚ] (ΕΕ L 83, σ. 1), ορίζει τις διαδικασίες που ακολουθούνται κατά την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής άσκηση της εξουσίας την οποία της παρέχει το άρθρο 88 ΕΚ να αποφαίνεται επί της συμφωνίας των κρατικών ενισχύσεων προς την κοινή αγορά.

11 Υπό τον τίτλο «Δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών», το άρθρο 20 του κανονισμού 659/1999 προβλέπει τα εξής:

«1. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 έπειτα από απόφαση της Επιτροπής να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας. Σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος που έχει υποβάλει παρατηρήσεις και σε κάθε δικαιούχο ατομικής ενίσχυσης αποστέλλεται αντίγραφο της απόφασης που έλαβε η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 7.

2. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να ενημερώσει την Επιτροπή για τεκμαιρόμενη παράνομη ενίσχυση και τεκμαιρόμενη καταχρηστική εφαρμογή ενίσχυσης. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι, βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, δεν υπάρχουν επαρκείς

λόγοι για να εξετάσει την περίπτωση, ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο μέρος. Εφόσον η Επιτροπή λάβει απόφαση για υπόθεση που αφορά το αντικείμενο της παρασχεθείσας πληροφορίας, αποστέλλει αντίγραφο της απόφασης αυτής στο ενδιαφερόμενο μέρος.

3. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος λαμβάνει, κατόπιν αιτήσεώς του, αντίγραφο κάθε απόφασης που λαμβάνεται δυνάμει των άρθρων 4 και 7, του άρθρου 10, παράγραφος 3, και του άρθρου 11.»

12 Το άρθρο 25, με τίτλο «Αποδέκτες των αποφάσεων», ορίζει τα ακόλουθα:

«Οι αποφάσεις που λαμβάνονται […] απευθύνονται στο οικείο κράτος μέλος. Η Επιτροπή κοινοποιεί αμελλητί τις αποφάσεις αυτές στο οικείο κράτος μέλος και παρέχει στο οικείο κράτος μέλος τη δυνατότητα να δηλώσει στην Επιτροπή τις πληροφορίες [οι] οποίες θεωρεί ότι καλύπτονται από την υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.»

13 Η ανακοίνωση C(2003) 4582 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο στις αποφάσεις για τις κρατικές ενισχύσεις (ΕΕ C 297, σ. 6) (στο εξής: ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων), η οποία προβλέπει τον τρόπο μεταχειρίσεως εκ μέρους της Επιτροπής των αιτήσεων που της υποβάλλουν τα κράτη μέλη ως αποδέκτες αποφάσεων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο ορισμένα μέρη αυτών και, επομένως, να μην περιλαμβάνονται στο δημοσιευόμενο κείμενο της αποφάσεως, ορίζει στο σημείο 3.1 τα ακόλουθα:

«Το επιχειρηματικό απόρρητο μπορεί να αφορά μόνο πληροφορίες σχετικές με δραστηριότητα που έχει πραγματική ή δυνητική οικονομική αξία, η αποκάλυψη ή η χρησιμοποίηση των οποίων θα απέφερε ενδεχομένως οικονομικά οφέλη σε άλλες

επιχειρήσεις. Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα είναι οι μέθοδοι αποτίμησης του κόστους κατασκευής και διανομής, τα μυστικά παραγωγής […], και οι διεργασίες κατασκευής, οι πηγές ανεφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι κατάλογοι πελατών και διανομέων, οι εμπορικές στρατηγικές, η διάρθρωση της τιμής κόστους, η πολιτική πωλήσεων, καθώς και πληροφορίες σχετικές με την εσωτερική οργάνωση της επιχείρησης».

14 Προβλέπεται, επίσης, στο σημείο 3.2, με τίτλο «Άλλα στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα», ότι πληροφορίες σχετικές με την οργάνωση και το κόστος των δημοσίων υπηρεσιών κανονικά δεν λογίζονται ως εμπιστευτικές, μολονότι ενδέχεται να συνιστούν επιχειρηματικό απόρρητο αν πληρούνται τα κριτήρια του σημείου 3.1.

Ιστορικό των διαφορών και διαδικασία

15 Με την απόφαση 2005/163/ΕΚ, της 16ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία στις ναυτιλιακές εταιρείες Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (Όμιλος εταιρειών Tirrenia) (ΕΕ 2005, L 53, σ. 29), η Επιτροπή δέχθηκε μερικώς αίτημα των ιταλικών αρχών να απαλείψει, στο δημοσιευόμενο κείμενο της αποφάσεως, τα στοιχεία που αφορούν το κόστος των ναυτιλιακών εταιριών Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (στο εξής: όμιλος Tirrenia) που περιλαμβάνονται στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της εν λόγω αποφάσεως.

16 Η Επιτροπή γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα, Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), το μη εμπιστευτικό κείμενο της αποφάσεως 2005/163, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 659/1999.

17 Με έγγραφο της 24ης Νοεμβρίου 2004, ο S. Ravenna, δικηγόρος της προσφεύγουσας, ζήτησε από την Επιτροπή, δυνάμει των άρθρων 6 και 7 του κανονισμού 1049/2001, να τους διαβιβάσει το πλήρες κείμενο της αποφάσεως 2005/163, που περιλαμβάνει «τα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιλαμβάν[ονταν] στους πίνακες των [αιτιολογικών σκέψεων] 128 και 140 της [εν λόγω] αποφάσεως, περιλαμβανομένων των λεπτομερών στοιχείων περί του προσθέτου κόστους που βάρυνε ετησίως την Caremar και, ειδικότερα, όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη/Capri, τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη».

18 Η Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) «Ενέργεια και Μεταφορές» της Επιτροπής απάντησε στο αίτημα προσβάσεως στα εν λόγω έγγραφα με έγγραφο της 7ης Δεκεμβρίου 2004, αρνούμενη την πρόσβαση στα στοιχεία των πινάκων που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163. Έκρινε ότι οι εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις καλύπτονται από την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, που προβλέπει ότι το οικείο θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφο σε περίπτωση που η δημοσιοποίησή του θίγει την προστασία των εμπορικών συμφερόντων συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου. Διευκρίνισε ότι τα εν λόγω στοιχεία έπρεπε να λογίζονται εμπιστευτικά, σύμφωνα με την ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

19 Με έγγραφο της 4ης Ιανουαρίου 2005, ο S. Ravenna υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 1049/2001.

20 Με έγγραφο της 3ης Φεβρουαρίου 2005 υπό τα στοιχεία D(2005) 997 (στο εξής: πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση), η γενική γραμματεία της Επιτροπής επιβεβαίωσε την άρνηση προσβάσεως στα έγγραφα, εκτιμώντας ότι η δημοσιοποίηση των ζητούμενων στοιχείων όσον αφορά την κατανομή του κόστους για καθεμία από τις εταιρίες κατά τον υπολογισμό της ετήσιας αντισταθμίσεως που εχορηγείτο για την παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος θα μπορούσε να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα των επιχειρήσεων του ομίλου Tirrenia και να αποτελέσει πλεονέκτημα για άλλες επιχειρήσεις. Κατά την Επιτροπή, το είδος αυτό πληροφοριών δεν γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους στους οποίους κοινοποιείται η απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999. Επιπλέον, η Επιτροπή υποχρεούται, δυνάμει του

άρθρου 287 ΕΚ, να μην αποκαλύπτει στους ενδιαφερόμενους πληροφορίες οι οποίες, από τη φύση τους, καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο. Δικαιολογεί την άρνηση αυτή, κατά μείζονα λόγο, με το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, καθόσον η δημοσίευση του σχετικού κόστους ενδέχεται να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

21 Η Επιτροπή προσέθεσε ότι κανένα υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δεν δικαιολογεί την άρση της προστασίας των εμπορικών συμφερόντων των επιχειρήσεων και τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την εσωτερική τους λειτουργία. Εξέθεσε, επίσης, ότι είχε ήδη παραχωρηθεί μερική πρόσβαση στο έγγραφο, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001.

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, νυν Γενικού Δικαστηρίου, στις 8 Μαρτίου 2005, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, που πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό Τ-109/05.

23 Με διάταξη της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 του Προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, επετράπη στην Caremar SpA να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.

24 Επειδή η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως επικαλέστηκε το απαράδεκτο της προσφυγής, προβάλλοντας ότι πριν από την εν λόγω προσφυγή δεν υποβλήθηκε αρχική αίτηση και, στη συνέχεια, επιβεβαιωτική αίτηση από την ίδια την προσφεύγουσα, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 του κανονισμού 1049/2001, ο S. Ravenna, δηλώνοντας ρητώς ότι είχε σχετική εντολή από την προσφεύγουσα, επανέλαβε, με έγγραφο της 9ης Ιουνίου 2005, το αίτημά του περί προσβάσεως στα έγγραφα. Ζήτησε ειδικότερα την ανακοίνωση μόνον των εγγράφων που περιέχουν πληροφορίες και λεπτομερή στοιχεία που επικαλέστηκαν οι ιταλικές αρχές προς δικαιολόγηση των διαφόρων πρόσθετων εξόδων που βάρυναν την Caremar κατά την εκτέλεση

υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας με τις οποίες είχε επιφορτιστεί για τη μεταφορά επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri (Ιταλία), τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

25 Με έγγραφο της 28ης Ιουλίου 2005, η ΓΔ «Ενέργεια και Μεταφορές» της Επιτροπής αρνήθηκε την πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Αιτιολόγησε την άρνησή της εκθέτοντας ότι, επειδή τα έγγραφα αυτά προέρχονταν από τις ιταλικές αρχές, είχε προβεί σε διαβουλεύσεις με τις ιταλικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1049/2001 και του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο β', της αποφάσεώς της 2001/937/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ, της 5ης Δεκεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού της κανονισμού (ΕΕ L 345, σ. 94), οι οποίες της δήλωσαν ότι δεν συμφωνούσαν στη δημοσιοποίηση των εν λόγω εγγράφων.

26 Με έγγραφο της 19ης Αυγούστου 2005 η προσφεύγουσα υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα όσον αφορά το πρόσθετο κόστος που βάρυνε ετησίως τη ναυτιλιακή εταιρία Caremar για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας με την οποία είχε επιφορτιστεί στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri.

27 Με έγγραφο της 12ης Οκτωβρίου 2005 υπό τα στοιχεία D(2005) 9766 (στο εξής: δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση) η γενική γραμματεία της Επιτροπής επιβεβαίωσε την αρχική άρνηση της ΓΔ «Ενέργεια και Μεταφορές» της 28ης Ιουλίου 2005. Καθόσον οι ιταλικές αρχές δεν συμφωνούσαν στη δημοσιοποίηση των στοιχείων σχετικά με το πρόσθετο κόστος με το οποίο βαρυνόταν η Caremar για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας στις ως άνω συγκοινωνιακές συνδέσεις και με την ετήσια επιδότηση που καταβαλλόταν στην εταιρία προς τούτο, έκρινε ότι έπρεπε να επικαλεστεί την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Διευκρίνισε ότι, εφόσον οι ιταλικές αρχές ρητώς αντιτάχθηκαν στη δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων, δεν ήταν σε θέση να παράσχει μερική πρόσβαση στο εν λόγω έγγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001. Επιπλέον, κατ' αυτήν, δεν ασκούν επιρροή για την εκτίμηση της επιβεβαιωτικής αιτήσεως τα επιχειρήματα, τα οποία προβάλλει η προσφεύγουσα με την αίτησή της, σχετικά με τα άρθρα 87 ΕΚ και 88 ΕΚ, τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3577/92 του Συμβουλίου, της

7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ) (ΕΕ L 364, σ. 7), και την ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, διότι οι εν λόγω διατάξεις αφορούν διαδικασίες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και τα δικαιώματα των μερών στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών. Το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα, το οποίο προβλέπει ο κανονισμός 1049/2001, δεν εξαρτάται από την ιδιότητα ή από τα ειδικά συμφέροντα του αιτούντος.

28 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 2005 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως, που πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό Τ-444/05.

29 Με διατάξεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2006 του Προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, επετράπη στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ιταλική Δημοκρατία να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής.

30 Με διάταξη της 27ης Οκτωβρίου 2006, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου επέτρεψε στην Caremar να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής.

31 Με διάταξη της 11ης Δεκεμβρίου 2006 του Προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, αποφασίστηκε η ένωση και η συνεκδίκαση των υποθέσεων Τ-109/05 και Τ-444/05 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

32 Κατόπιν τροποποιήσεως της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τέταρτο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπό κρίση υπόθεση.

33 Σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο έθεσε δύο έγγραφες ερωτήσεις στους διαδίκους. Με την πρώτη ερώτηση, που κοινοποιήθηκε στους διαδίκους στις 10 Οκτωβρίου 2008, η προσφεύγουσα κλήθηκε να διευκρινίσει αν εξακολουθούσε να έχει έννομο συμφέρον στην υπόθεση Τ-109/05, λαμβανομένης υπόψη της εκδόσεως από την Επιτροπή της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως, που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής στην υπόθεση Τ-444/05. Με τη δεύτερη ερώτηση το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε τους διαδίκους να του υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενδεχόμενων συνεπειών, για τις παρούσες υποθέσεις, της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 2007, C-64/05 P, Σουηδία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-11389).

34 Η προσφεύγουσα απάντησε ότι εξακολουθούσε να έχει έννομο συμφέρον στην υπόθεση Τ-109/05 καθόσον η Επιτροπή διατηρούσε σε ισχύ την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι, καίτοι με τις δύο προσφυγές ζητείται, κατ' ουσίαν, η πρόσβαση στα ίδια έγγραφα, εντούτοις η προσφυγή στην υπόθεση Τ-444/05 υποκαθιστά την προσφυγή στην υπόθεση Τ-109/05, που καθίσταται, επομένως, άνευ αντικειμένου.

35 Στη δεύτερη ερώτηση η Επιτροπή απάντησε διευκρινίζοντας ότι οι ιταλικές αρχές είχαν δεόντως αιτιολογήσει την άρνησή τους βάσει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 και ότι η ενδεχόμενη έλλειψη αιτιολογίας εν πάση περιπτώσει δεν έχει καμία επίπτωση, εν προκειμένω, επί του κύρους της πράξεως, διότι η αιτιολογημένη άρνηση των ιταλικών αρχών τη δέσμευε και την υποχρέωνε να απορρίψει το αίτημα περί προσβάσεως στα έγγραφα.

36 Στις 22 Ιανουαρίου 2009 το Γενικό Δικαστήριο έλαβε ένα δεύτερο μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζητώντας από την Επιτροπή να διευκρινίσει αυτό το οποίο εννοούσε όταν υποστήριξε, με την απάντησή της στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 10ης Οκτωβρίου 2008, ότι «η προσφυγή στην υπόθεση Τ-444/05 υποκαθιστά την προσφυγή στην υπόθεση Τ-109/05», που καθίσταται τώρα, επομένως, άνευ αντικειμένου. Το Γενικό Δικαστήριο την κάλεσε να εξηγήσει αν εξ αυτού έπρεπε να συναχθεί ότι είχε όντως ανακαλέσει την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής στην υπόθεση Τ-109/05, και, αν δεν συνέβη κάτι τέτοιο, αν είχε την πρόθεση να ανακαλέσει αυτήν την πρώτη απόφαση.

37 Η Επιτροπή απάντησε ότι η προσφυγή στην υπόθεση Τ-444/05 είχε ασκηθεί αποκλειστικά λόγω του ότι δεν είχε δεόντως προηγηθεί της πρώτης προσφυγής κάποιο διοικητικό στάδιο στο όνομα της προσφεύγουσας και ότι, ως εκ τούτου, έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Γι' αυτό, η δεύτερη προσφυγή υποκαθιστά την πρώτη, η οποία δεν έχει πλέον λόγο να υφίσταται αυτοτελώς και, συναφώς, τώρα κατέστη άνευ αντικειμένου.

38 Κατόπιν της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της 4ης Μαρτίου 2009, Τ-265/04, Τ-214/04 και Τ-504/04, Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής (που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή), η οποία ακύρωσε την απόφαση 2005/163, το Γενικό Δικαστήριο έθεσε μια τρίτη έγγραφη ερώτηση σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κοινοποιηθείσα στις 17 Μαρτίου 2009, καλώντας τους διαδίκους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών που πρέπει να έχει η εν λόγω απόφαση για τις υποθέσεις Τ-109/05 και Τ-444/05.

39 Η προσφεύγουσα έκρινε ότι εξακολουθεί να έχει και τώρα συμφέρον προς άσκηση προσφυγής στις δύο υποθέσεις λόγω της ανάγκης να λάβει στοιχεία σχετικά με το ύψος των δαπανών με τις οποίες όντως βαρύνεται η Caremar, στο πλαίσιο παροχής δημοσίων υπηρεσιών όσον αφορά τη συγκοινωνιακή σύνδεση Νάπολη-Beverello/Capri, καθώς και με τις επιδοτήσεις που της χορηγούνταν ετησίως για τον λόγο αυτό, καθόσον τα ως άνω έγγραφα θα μπορούσαν να της παράσχουν τη δυνατότητα να ενεργήσει δικαστικώς.

40 Η Επιτροπή εκτιμά ότι, κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως 2005/163 από το Γενικό Δικαστήριο, οι προσφυγές στις υποθέσεις Τ-109/05 και Τ-444/05 κατέστησαν άνευ αντικειμένου, καθόσον η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον συμφέρον να ζητεί την ακύρωση των αποφάσεων με τις οποίες δεν γίνεται δεκτή η πρόσβασή της στα ζητούμενα έγγραφα.

41 Σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, στις 7 Απριλίου 2010 ελήφθησαν νέα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.

42 Με διάταξη της 12ης Απριλίου 2010, δυνάμει του άρθρου 65, στοιχείο β΄, του άρθρου 66, παράγραφος 1, και του άρθρου 67, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα.

43 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 1ης Ιουνίου 2010 το Γενικό Δικαστήριο σημείωσε ότι η Επιτροπή παραιτήθηκε από την ένσταση απαραδέκτου που είχε προβάλει στην υπόθεση Τ-444/05.

44 Με διάταξη της 9ης Ιουλίου 2010 το Γενικό Δικαστήριο επανέλαβε την προφορική διαδικασία, δυνάμει του άρθρου 62 του Κανονισμού Διαδικασίας. Οι διάδικοι κλήθηκαν να εκθέσουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 2010, C-139/07 P, Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή).

Αιτήματα των διαδίκων

45 Στην υπόθεση Τ-109/05, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

46 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

47 Η Caremar ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να δεχθεί τα αιτήματα της Επιτροπής·

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

48 Στην υπόθεση Τ-444/05, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση και, επικουρικώς, να δεχθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεν έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

49 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

50 Η Ιταλική Δημοκρατία ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη.

51 Το Συμβούλιο ζητεί κατ' ουσίαν από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη.

52 Η Caremar ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να δεχθεί τα αιτήματα της Επιτροπής απορρίπτοντας την προσφυγή ως απαράδεκτη ή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Α — *Όσον αφορά την προσφυγή στην υπόθεση Τ-109/05*

1. *Επί του αντικειμένου της διαφοράς*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

53 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το αντικείμενο της προσφυγής περιορίζεται μόνο στα έγγραφα που ζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και όχι, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, στα στοιχεία κόστους που συνδέονται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας εκ μέρους της Caremar για τα δέκα ημερήσια δρομολόγια προς τη νήσο Capri. Κατ' αυτήν, η προσφεύγουσα τροποποίησε το αντικείμενο της διαφοράς.

54 Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί, στο πλαίσιο της απαντήσεως της 27ης Μαρτίου 2009 στην έγγραφη ερώτηση που της έθεσε το Γενικό Δικαστήριο, ότι, κατόπιν της αποφάσεως Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, που ακύρωσε την απόφαση 2005/163, οι προσφυγές στις υποθέσεις Τ-109/05 και Τ-444/05 κατέστησαν τώρα άνευ αντικειμένου, διότι η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον συμφέρον να ζητεί την ακύρωση των αποφάσεων με τις οποίες δεν της παρασχέθηκε πρόσβαση στα ζητούμενα έγγραφα.

55 Η προσφεύγουσα αντιτείνει ότι η αίτησή της συνίσταται κυρίως στην παροχή των στοιχείων και των εγγράφων που αφορούν το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τις οποίες βαρυνόταν η Caremar για το θαλάσσιο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri.

56 Με την απάντησή της στην έγγραφη ερώτηση που της κοινοποιήθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2008 η προσφεύγουσα τόνισε ότι εξακολουθούσε να έχει έννομο συμφέρον στην υπόθεση Τ-109/05, καθόσον η Επιτροπή διατηρούσε σε ισχύ την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση. Επανέλαβε τη θέση της με την απάντηση της 23ης Μαρτίου 2009 στο ερώτημα που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τις συνέπειες που συνήγαγε η ίδια για τις παρούσες προσφυγές από την απόφαση Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, που ακύρωσε την απόφαση 2005/163.

57 Η Caremar φρονεί ότι η αρχική αίτηση της προσφεύγουσας περιορίζεται στο πλήρες κείμενο της αποφάσεως 2005/163 καθώς και στα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονταν στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 αυτής. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Caremar δήλωσε ότι η παρούσα προσφυγή είναι άνευ αντικειμένου, δεδομένου ότι, κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως 2005/163 από το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της εν λόγω αποφάσεως δεν υφίστανται πλέον. Συνάγει εξ αυτού ότι πληρούνται εν προκειμένω οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για κατάργηση της δίκης.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

58 Πρέπει να σημειωθεί ότι η αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα, όπως προκύπτει από το έγγραφο της 24ης Νοεμβρίου 2004, συνίσταται στη γνωστοποίηση του πλήρους κειμένου της αποφάσεως 2005/163, που περιλαμβάνει τα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιέχονται στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163, περιλαμβανομένων των λεπτομερών στοιχείων σχετικά με το πρόσθετο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar και που αφορά ειδικά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο θαλάσσιο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri.

59 Με το δικόγραφο της προσφυγής της κατά της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι επιθυμεί να λάβει τα στοιχεία που αφορούν το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το οποίο βαρυνόταν η Caremar για τα δρομολόγια προς τη νήσο Capri.

60 Διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς όσα διατείνονται η Επιτροπή και η Caremar, δεν υφίσταται, εν προκειμένω, μεταβολή του αντικειμένου της διαφοράς, η οποία αποσκοπεί στην ακύρωση της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, επειδή η προσφεύγουσα μετέβαλε το περιεχόμενο εγγράφων συνδεόμενων με την αρχική αίτησή της. Καίτοι η προσφεύγουσα διευκρίνισε, κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας, τα έγγραφα τα οποία επιθυμούσε να λάβει, επιβάλλεται εντούτοις η διαπίστωση ότι τα λεπτομερή στοιχεία περί του προσθέτου κόστους με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar και τα οποία αφορούν ειδικά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο θαλάσσιο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη περιλαμβάνονταν στα έγγραφα που είχε ζητήσει με την αρχική αίτησή της.

61 Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ούτε το επιχείρημα ότι η παρούσα προσφυγή στερείται αντικειμένου καθόσον η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον συμφέρον να ζητεί την ακύρωση της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως 2005/163 από το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, διότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της εν λόγω αποφάσεως δεν υφίστανται πλέον.

62 Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο καθένας μπορεί να ζητεί πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο των θεσμικών οργάνων, χωρίς να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση του αιτήματός του περί προσβάσεως στα έγγραφα. Κατά συνέπεια, πρόσωπο στο οποίο δεν επετράπη η πρόσβαση σε έγγραφο ή σε τμήμα εγγράφου έχει ήδη, εκ του γεγονότος αυτού και μόνον, συμφέρον προς ακύρωση της αρνητικής αυτής αποφάσεως (βλ. επ' αυτού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 17ης Ιουνίου 1998, Τ-174/95, Svenska Journalistförbundet κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-2289, σκέψεις 66 και 67, και της 11ης Δεκεμβρίου 2001, Τ-191/99, Petrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001. σ. II-3677, σκέψη 26). Μολονότι η απόφαση 2005/163 ακυρώθηκε, τα έγγραφα βάσει των οποίων συντάχθηκαν τα αναλυτικά στοιχεία των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163 εξακολουθούν να υπάρχουν.

63 Επομένως, παρά την ακύρωση της αποφάσεως 2005/163, η προσφεύγουσα εξακολουθεί να έχει έννομο συμφέρον να στραφεί κατά της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον δεν της δόθηκαν τα έγγραφα που είχε ζητήσει και η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση εξακολουθεί να ισχύει. Επομένως, η παρούσα προσφυγή ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως δεν έχει καταστεί τώρα άνευ αντικειμένου.

2. *Επί του παραδεκτού*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

64 Χωρίς να προβάλλει ρητώς ένσταση απαραδέκτου η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη επειδή ο δικηγόρος της προσφεύγουσας –και όχι η ίδια η προσφεύγουσα– κίνησε το προ της ασκήσεως προσφυγής στάδιο στο όνομά του και για δικό του λογαριασμό.

65 Δεχόμενη μεν ότι τελούσε πάντοτε εν γνώσει του ότι ο S. Ravenna ενεργούσε στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας προς το συμφέρον της προσφεύγουσας, η Επιτροπή υποστηρίζει, εντούτοις, ότι αυτός δεν μπορούσε να ενεργεί στο όνομα της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια του ένδικου σταδίου ενώ είχε κινήσει τα δύο αρχικά στάδια της διαδικασίας στο όνομά του.

66 Επιπλέον η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί επικαλείται ατομικό συμφέρον, υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ, διότι η πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων δεν εξαρτάται από την ύπαρξη οποιουδήποτε συμφέροντος, αλλά διέπεται από τις αρχές και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο κανονισμός 1049/2001.

67 Η προσφεύγουσα αντιτείνει ότι τα επιχειρήματα της Επιτροπής είναι σε υπερβολικό βαθμό τυπολατρικά, διότι η τελευταία γνώριζε ότι ο S. Ravenna εκπροσωπούσε τακτικά και υπεράσπιζε ενώπιον των δικαστηρίων την προσφεύγουσα. Επιπλέον, το περιεχόμενο της αιτήσεως αιτιολογείται αρκούντως ώστε να γίνεται αντιληπτό ότι αφορούσε τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων της με προοπτική την ενδεχόμενη άσκηση ένδικης προσφυγής.

68 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι μπορεί βασίμως να γίνει δεκτό ότι η επίμαχη πράξη την αφορά άμεσα και ατομικά, υπό την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ καθόσον η απόφαση 2005/163 την αναφέρει ρητώς.

69 Η Caremar συμμερίζεται τα αιτήματα της Επιτροπής, εκτιμώντας ότι εναπέκειτο στον S. Ravenna να ασκήσει την προσφυγή ακυρώσεως κατά της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως ως αιτών στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασίας.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

70 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η διοικητική διαδικασία προσβάσεως στα έγγραφα, η οποία διέπεται από τον κανονισμό 1049/2001, εξελίσσεται σε δύο διαδοχικά στάδια, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του εν λόγω κανονισμού. Το άρθρο 7 διέπει τη μεταχείριση των αρχικών αιτήσεων. Η απάντηση σε μια τέτοια αίτηση που περιέχει απόλυτη ή μερική άρνηση της διοικήσεως ή η έλλειψη απαντήσεως εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας παρέχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση προς το θεσμικό όργανο να αναθεωρήσει τη θέση του. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 του κανονισμού 1049/2001, που διέπει τη μεταχείριση των επιβεβαιωτικών αιτήσεων, απόλυτη ή μερική άρνηση προσβάσεως στα ζητούμενα με σχετική επιβεβαιωτική αίτηση έγγραφα παρέχει τη δυνατότητα στον αιτούντα να ασκήσει ένδικη προσφυγή κατά του οικείου θεσμικού οργάνου, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως.

71 Πρέπει να σημειωθεί καταρχάς ότι η αρχική αίτηση της 24ης Νοεμβρίου 2004 καθώς και η επιβεβαιωτική αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα της 4ης Ιανουαρίου 2005 υποβλήθηκαν από τον δικηγόρο της προσφεύγουσας S. Ravenna και φέρουν την υπογραφή του, χωρίς σε αυτές να αναφέρεται ρητώς καθαυτή κάποια σχέση αντιπροσωπεύσεως της προσφεύγουσας.

72 Εντούτοις, από το κείμενο της αρχικής αιτήσεως προκύπτει ότι ο S. Ravenna ενεργούσε στο όνομα της προσφεύγουσας, καθόσον ο ίδιος κάλεσε την Επιτροπή να τους διαβιβάσει το πλήρες κείμενο της αποφάσεως 2005/163 και καθόσον διευκρίνισε ότι η προσφεύγουσα είχε ανάγκη από τις πληροφορίες αυτές για να λάβει πλήρως γνώση της εν λόγω αποφάσεως.

73 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή γνώριζε ότι ο S. Ravenna εκπροσωπούσε την προσφεύγουσα, διότι το έγγραφο της ΓΔ «Ενέργεια και Μεταφορές» της 7ης Δεκεμβρίου 2004, το οποίο περιείχε την απάντηση στην αρχική αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα, περιελάμβανε την έκφραση «η ναυτιλιακή εταιρία NLG την οποία εκπροσωπείτε». Επιπλέον, η Επιτροπή χρησιμοποίησε, στην πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, την ακόλουθη διατύπωση: «η κοινοποιηθείσα στην πελάτισσά σας απόφαση» και «τα συμφέροντα της πελάτισσάς σας».

74 Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου των εγγράφων τόσο του S. Ravenna όσο και της Επιτροπής, ο ως άνω δικηγόρος ενεργούσε στο όνομα της προσφεύγουσας κατά το διοικητικό στάδιο.

75 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η προσφυγή είναι παραδεκτή.

3. *Επί της ουσίας*

76 Προς στήριξη της προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους, που αντλούνται, ο πρώτος, από πλάνη της Επιτροπής περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, ο δεύτερος, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, ο τρίτος, από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και, ο τέταρτος, από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

77 Πρέπει να εξεταστεί καταρχάς ο τέταρτος λόγος, που αντλείται από παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

α) Επί του τετάρτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

78 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή δεν ανέλυσε το αντικείμενο της αιτήσεώς της που συνίστατο στην ανακοίνωση των εγγράφων στα οποία περιλαμβάνονταν τα στοιχεία σχετικά με το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας της Caremar όσον αφορά το δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri. Ακόμη, δεν ανέλυσε τις διατάξεις της ανακοινώσεως περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, που προβλέπει ρητώς στα σημεία 14 και 17 την ανάγκη δημοσιεύσεως των στοιχείων των σχετικών με το πρόσθετο κόστος, στο πλαίσιο της παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

79 Υποστηρίζει επίσης ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εξετάσει τη δημοσιοποίηση των στοιχείων λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουλίου 2003, C-280/00, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg (Συλλογή 2003, σ. I-7747, στο εξής: απόφαση Altmark), και έλαβε εν μέρει μόνον υπόψη την απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Ιουνίου 1998, T-371/94 και T-394/94, British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-2405).

80 Η Επιτροπή και η Caremar υποστηρίζουν ότι τα επιχειρήματα περί ελλείψεως αιτιολογίας της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως στερούνται ερείσματος.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

81 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και από αυτήν πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφιβολία η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, έτσι ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίσουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η αιτιολογία αυτή δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται προς τις επιταγές του ως άνω άρθρου πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του όλου πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται καθώς και του συνόλου των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 2003, C-41/00 P, Interporc κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-2125, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Απριλίου 2005, Τ-110/03, Τ-150/03 και Τ-405/03, Sison κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2005, σ. II-1429, σκέψη 59).

82 Όσον αφορά τις αιτήσεις προσβάσεως σε έγγραφα, οσάκις το οικείο θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση αυτήν, πρέπει να αποδεικνύει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, ότι τα έγγραφα στα οποία ζητείται η πρόσβαση εμπίπτουν πράγματι στις εξαιρέσεις που απαριθμεί ο κανονισμός 1049/2001 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιανουαρίου 2000, C-174/98 P και C-189/98 P, Κάτω Χώρες και van der Wal κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-1, σκέψη 24). Πάντως, ενδέχεται να είναι αδύνατον να αναφερθούν οι λόγοι που δικαιολογούν την τήρηση του απορρήτου έναντι κάθε εγγράφου χωρίς να γνωστοποιηθεί το περιεχόμενό του και, συνεπώς, χωρίς να καταστεί άνευ ουσιαστικού αντικειμένου η προβλεπόμενη εξαίρεση (βλ. επ' αυτού απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Απριλίου 2007, Τ-264/04, WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. II-911, σκέψη 37).

83 Στο πλαίσιο της νομολογίας αυτής, επομένως, εναπόκειται στο θεσμικό όργανο που αρνήθηκε την πρόσβαση σε έγγραφο να παράσχει αιτιολογία από την οποία να μπορεί να γίνει κατανοητό και να εξακριβωθεί, αφενός, αν το ζητούμενο έγγραφο έχει πράγματι σχέση με τον τομέα τον οποίο αφορά η προβαλλόμενη εξαίρεση και, αφετέρου, αν υφίσταται πράγματι η συνδεόμενη με την εξαίρεση αυτή ανάγκη προστασίας.

84 Η αιτιολογία αποφάσεως με την οποία η διοίκηση αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφα πρέπει να αναφέρει, τουλάχιστον κατά κατηγορία εγγράφων, τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους το οικείο θεσμικό όργανο εκτιμά ότι η γνωστοποίηση των ζητούμενων εγγράφων εμπίπτει σε κάποια από τις προβλεπόμενες τον κανονισμό 1049/2001 εξαιρέσεις (βλ. επ' αυτού, απόφαση Interporc κατά Επιτροπής, σκέψη 81 ανωτέρω, σκέψη 56, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Ιανουαρίου 2010, T-355/04 και T-446/04, Co-Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1, σκέψη 101).

85 Εν προκειμένω, πρέπει να σημειωθεί ότι η αίτηση προσβάσεως της προσφεύγουσας αφορά τα ακόλουθα έγγραφα: το πλήρες κείμενο της αποφάσεως 2005/163, που περιέχει τα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονταν στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της εν λόγω αποφάσεως, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερών στοιχείων περί του προσθέτου κόστους που βάρυνε ετησίως την Caremar και, ειδικότερα, όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη/Capri, τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

86 Η Επιτροπή αιτιολόγησε την άρνησή της να δημοσιοποιήσει τα έγγραφα που της ζητήθηκαν ως ακολούθως:

«[…]

1. Αντικείμενο της αιτήσεως

Η αίτησή σας αφορά ορισμένα αριθμητικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες των [αιτιολογικών σκέψεων] 128 και 140 της αποφάσεως [2005/163]. Πράγματι, στο δημοσιευθέν κείμενο της αποφάσεως [2005/163], το οποίο διαθέτετε, απαλείφθηκε η κατανομή του κόστους, ενώ αναφέρεται το σχετικό κόστος.

2. Προστασία εμπορικών συμφερόντων

Τα απαλειφθέντα στοιχεία του κειμένου της αποφάσεως [2005/163] που προορίζεται για το κοινό αφορούν την κατανομή του κόστους που ελήφθη υπόψη, για καθεμία από τις περιφερειακές εταιρίες, κατά τον υπολογισμό της ετήσιας αντισταθμίσεως που εχορηγείτο για την παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.

Η δημοσιοποίηση των σχετικών αριθμητικών στοιχείων ενδέχεται να θίξει τα εμπορικά συμφέροντα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να συνιστά πλεονέκτημα για άλλες επιχειρήσεις. Πρόκειται για στοιχεία σχετικά με την εσωτερική λειτουργία των επιχειρήσεων του ομίλου Tirrenia. Πληροφορίες τέτοιας φύσεως δεν γνωστοποιούνται στους ενδιαφερομένους στους οποίους κοινοποιείται η απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 [ΕΚ]. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία που καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο απαλείφθηκαν στην απόφαση που κοινοποιήθηκε στην πελάτισσά σας, την εταιρία Navigazione Libera del Golfo [NLG] με συστημένη επιστολή της 20ής Ιουλίου 2004.

Σύμφωνα με τη νομολογία, δυνάμει του άρθρου 287 ΕΚ η Επιτροπή υποχρεούται να μην αποκαλύπτει στους ενδιαφερομένους πληροφορίες που καλύπτονται ως εκ της φύσεώς τους από το επαγγελματικό απόρρητο, ιδίως στοιχεία σχετικά με την εσωτερική λειτουργία της δικαιούχου επιχειρήσεως.

Κατά μείζονα λόγο, ο κανονισμός 1049/2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, απαγορεύει την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών. Πράγματι, η σχετική δημοσιοποίηση ενδέχεται να θίξει τα εμπορικά συμφέροντα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

3. Μερική πρόσβαση

Η αίτηση προσβάσεως αφορά μόνον ορισμένα αριθμητικά στοιχεία που απαλείφθηκαν στο δημοσιευθέν κείμενο. Τα στοιχεία αυτά καλύπτονται στο σύνολό τους από τη σχετική με την προστασία των εμπορικών συμφερόντων εξαίρεση. Συναφώς, χορηγήθηκε ήδη μερική πρόσβαση στο έγγραφο, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001.

[…]»

87 Όσον αφορά την αιτιολογία σχετικά με την άρνηση δημοσιοποιήσεως των αναλυτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163, διαπιστώνεται καταρχάς ότι η Επιτροπή ρητώς εκθέτει στο σημείο 2 της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως ότι η δημοσιοποίηση των αριθμητικών στοιχείων που ζητούσε η προσφεύγουσα μπορεί να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να συνιστά πλεονέκτημα για άλλες επιχειρήσεις και αντιβαίνει προς το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Αναφέρει επίσης ότι τα στοιχεία αυτά καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο και ότι, επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού 659/1999, τέτοια στοιχεία δεν γνωστοποιούνται στους ενδιαφερομένους. Στο σημείο 4 της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι δεν υφίστατο κανένα υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί κάποια απόκλιση από την ανάγκη προστασίας των εμπορικών συμφερόντων των επιχειρήσεων και να επιτρέπει τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την εσωτερική τους λειτουργία.

88 Όσον αφορά τις αιτιάσεις ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε επαρκώς τους λόγους για τους οποίους δεν εφάρμοσε τις διατάξεις της ανακοινώσεως περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και δεν εξήγησε την εφαρμογή της αποφάσεως Altmark και της αποφάσεως British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται προς τις

επιταγές του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του γράμματός της, αλλά και του όλου πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται καθώς και του συνόλου των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα (βλ. απόφαση Co-Frutta κατά Επιτροπής, σκέψη 84 ανωτέρω, σκέψη 100, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

89 Επομένως, όσον αφορά τα αναλυτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163, από την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφιβολία η συλλογιστική της Επιτροπής, έτσι ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στη μεν προσφεύγουσα να γνωρίσει τους λόγους που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο, στο δε Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

90 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή περιόρισε το αντικείμενο της αιτήσεως επιδείξεως εγγράφων, όπως προκύπτει από το σημείο 1 της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, μόνο στα αριθμητικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163. Δεν έλαβε υπόψη το δεύτερο μέρος της αιτήσεως της προσφεύγουσας σχετικά με τα λεπτομερή στοιχεία βάσει των οποίων υπολογίστηκε το πρόσθετο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar και το οποίο αφορά ειδικά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri, τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

91 Δεδομένου ότι δεν υφίσταται καμία ένδειξη των λόγων για τους οποίους η δημοσιοποίηση των εγγράφων που περιέχουν τα εν λόγω στοιχεία θα μπορούσε να θίξει κάποια πτυχή της προστασίας των εμπορικών συμφερόντων, η μεν προσφεύγουσα δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο προκειμένου να υπερασπίσει τα δικαιώματά της, το δε Γενικό Δικαστήριο περιέρχεται, κατά συνέπεια, σε αδυναμία να εκτιμήσει τους λόγους για τους οποίους τα έγγραφα στα οποία ζητήθηκε η πρόσβαση προβάλλεται ότι εμπίπτουν σε κάποια από τις εξαιρέσεις που απαριθμεί το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001 (βλ. επ' αυτού, απόφαση Svenska Journalistförbundet κατά Συμβουλίου, σκέψη 62 ανωτέρω, σκέψεις 115 έως 118, 122, 125 και 127).

92 Επομένως, η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση βαρύνεται με έλλειψη αιτιολογίας καθόσον η Επιτροπή δεν γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα τους λόγους που δικαιολογούν την άρνηση προσβάσεως στα στοιχεία προσθέτου κόστους με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

93 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, καθόσον βαρύνεται με έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση γνωστοποιήσεως των λεπτομερών στοιχείων σχετικά με το πρόσθετο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar για τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

94 Εντούτοις, πρέπει να εξεταστεί το κύρος της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον αφορά τα αναλυτικά στοιχεία των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163, δεδομένου ότι η αιτιολογία που παρέσχε η Επιτροπή επ' αυτού ήταν επαρκής.

β) Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001

95 Ο ως άνω πρώτος λόγος υποδιαιρείται σε δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αντλείται από εσφαλμένη έννομη βάση και το δεύτερο από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την επιλογή της εννόμου βάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

96 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, για να αρνηθεί την πρόσβαση στα έγγραφα σχετικά με το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας εκ μέρους της Caremar η Επιτροπή στηρίζεται όχι μόνο στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001, αλλά επίσης στο άρθρο 20 του κανονισμού 659/1999, στο άρθρο 287 ΕΚ, καθώς και στην ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

97 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι κακώς το από 7 Δεκεμβρίου 2004 έγγραφο της Επιτροπής στηρίζεται στην ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Καθόσον η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση επιβεβαιώνει την αρνητική απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2004 και στηρίζεται, επομένως, στις ίδιες διατάξεις και, ιδίως, στην ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, βαρύνεται με τυπική πλημμέλεια.

98 Σε περίπτωση που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η εν λόγω ανακοίνωση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ανακοίνωση αυτή υπερέχει του κανονισμού 1049/2001, καθόσον οι έννοιες του επαγγελματικού απορρήτου ή/και των εμπιστευτικών πληροφοριών είναι ειδικότερες και πληρέστερες έναντι των προβλεπόμενων στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001.

99 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το πρώτο σκέλος είναι πραγματικώς αστήρικτο, διότι η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρεται στην ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, αλλά στηρίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001.

100 Η Caremar συμμερίζεται τα επιχειρήματα της Επιτροπής.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

101 Κατά τη νομολογία, δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού 1049/2001, η απάντηση στην αρχική αίτηση συνιστά απλώς μια πρώτη θέση, παρέχουσα στον αιτούντα τη δυνατότητα να ζητήσει από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής την επανεξέτασή της (βλ. επ' αυτού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 2006, T-391/03 και T-70/04, Franchet και Byk κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-2023, σκέψη 47, και Co-Frutta κατά Επιτροπής, σκέψη 84 ανωτέρω, σκέψη 35).

102 Κατά συνέπεια, μόνον το μέτρο το οποίο λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, που έχει τον χαρακτήρα αποφάσεως και αντικαθιστά πλήρως την προηγουμένως εκφρασθείσα θέση, μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα δυνάμενα να επηρεάσουν τα συμφέροντα του αιτούντος και να αποτελέσει, ως εκ τούτου, αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις Franchet και Byk κατά Επιτροπής, σκέψη 101 ανωτέρω, σκέψεις 47 και 48· βλ. επίσης, επ' αυτού, απόφαση Co-Frutta κατά Επιτροπής, σκέψη 84 ανωτέρω, σκέψεις 34 έως 36). Επομένως, η απάντηση στην αρχική αίτηση δεν παράγει έννομα αποτελέσματα και δεν μπορεί να λογίζεται ως πράξη δεκτική προσφυγής.

103 Εν προκειμένω, μόνον η απάντηση της ΓΔ «Ενέργεια και μεταφορές» της 7ης Δεκεμβρίου 2004 μνημονεύει την ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, για να καταλήξει ότι τα ζητούμενα στοιχεία είναι εμπιστευτικά δυνάμει της εν λόγω ανακοινώσεως.

104 Η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, που εξέδωσε ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής, η οποία αποτελεί το μόνο μέτρο που έχει τη φύση αποφάσεως και που αντικαθιστά πλήρως την προηγούμενη θέση της 7ης Δεκεμβρίου 2004 (βλ. επ' αυτού, αποφάσεις Franchet και Byk κατά Επιτροπής, σκέψη 101 ανωτέρω, σκέψεις 47 και 48· βλ.

επίσης, επ' αυτού, απόφαση Co-Frutta κατά Επιτροπής, σκέψη 84 ανωτέρω, σκέψεις 34 έως 36), δεν κάνει μνεία περί της εν λόγω ανακοινώσεως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

105 Επομένως, παρέλκει να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί της αιτιολογίας στην οποία στηρίχθηκε η ΓΔ «Ενέργεια και Μεταφορές» εκφράζοντας την αρχική θέση της και την οποία δεν επικαλέστηκε ο Γενικός Γραμματέας στην πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Οκτωβρίου 2003, Τ-47/01, Co-Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4441, σκέψεις 28 έως 33).

106 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001

— Επιχειρήματα των διαδίκων

107 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η δημοσιοποίηση των στοιχείων περί προσθέτου κόστους που συνδέονται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας της Caremar δεν μπορεί να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα της εταιρίας αυτής. Τα στοιχεία τα σχετικά με το πρόσθετο κόστος που συνδέονται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελούν «μεθόδους αποτίμησης του κόστους κατασκευής και διανομής [ή] μυστικά παραγωγής», οπότε δεν είναι απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία.

108 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η τήρηση της αρχής της διαφανείας την οποία επιβάλλει το σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, το οποίο προβλέπουν τα άρθρα 87 ΕΚ και 88 ΕΚ, επιβάλλει τη δημοσιότητα του προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, διότι πρόκειται για υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος. Η εν λόγω υποχρέωση δημοσιότητας και διαφανείας, που απορρέει από τους κανόνες της Συνθήκης, επιβεβαιώνεται από τη νομολογία αλλά και από το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο η΄, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2408/92 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1992, για την πρόσβαση των κοινοτικών αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών (ΕΕ L 240, σ. 8), και το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 3577/92. Η υποχρέωση διαφανείας επιβάλλεται εν προκειμένω για τον επιπρόσθετο λόγο ότι η Caremar ήταν επιχείρηση η οποία δεν επελέγη στο πλαίσιο σχετικής προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών αφορώσα δημόσια σύμβαση.

109 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η άρνηση της Επιτροπής να γνωστοποιήσει τα στοιχεία περί του επίμαχου προσθέτου κόστους δεν συνάδει προς την απόφαση Altmark, σκέψη 79 ανωτέρω, καθόσον η Επιτροπή έθεσε ad hoc δεσμευτικούς κανόνες επιβάλλοντες σε ανάλογες περιπτώσεις την προσφυγή σε συγκριτικές αναλύσεις του κόστους των επίμαχων υπηρεσιών σε σύγκριση με εκείνο των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητές τους υπό παρόμοιες προϋποθέσεις. Οι αναλύσεις αυτές είναι ασυμβίβαστες προς τις επιταγές τηρήσεως του απορρήτου ή/και προστασίας των εμπορικών συμφερόντων της Caremar.

110 Αμφισβητεί επίσης την εκ μέρους της Επιτροπής αναφορά στην απόφαση British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, καθόσον αυτή δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω.

111 Κατ' αυτήν, το δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση των εγγράφων που ζητήθηκαν, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ περί ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Φρονεί ότι, καθόσον δεν υπάρχει κανένα άξιο προστασίας εμπορικό συμφέρον, παρέλκει να αποδειχθεί η ύπαρξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση αυτή.

112 Σημειώνει επίσης ότι η Caremar δεν δικαιολογεί ούτε προσκομίζει την παραμικρή απόδειξη περί του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ζητούμενων στοιχείων και περί των εμπορικών πλεονεκτημάτων που θα μπορούσε να αντλήσει εξ αυτών σε περίπτωση που θα ελάμβανε γνώση των εν λόγω στοιχείων. Υποστηρίζει ότι η Caremar δεν διατρέχει κανένα εμπορικής φύσεως κίνδυνο δίδοντας στη δημοσιότητα τα στοιχεία αυτά, που αφορούν τις ζημίες και τις επιδοτήσεις που χορηγούν οι ιταλικές αρχές και που, επομένως, δεν καλύπτονται από κάποιο εμπορικό συμφέρον.

113 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η αίτησή της δεν έχει σχέση με το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας, επειδή αφορά το πλήρες κείμενο της αποφάσεως 2005/163. Μολονότι αναγνωρίζει ότι «οι πίνακες που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της αποφάσεως [2005/163] περιορίζονται σε παράθεση διαφόρων στοιχείων σχετικών με το σύνολο των δραστηριοτήτων των εταιριών [του ομίλου Tirrenia]», η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η Επιτροπή έχει στην κατοχή της έγγραφα που παρέσχαν τη δυνατότητα υπολογισμού των ζητούμενων αριθμητικών στοιχείων.

114 Η προσφεύγουσα παρατηρεί, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι τα έγγραφα που ζητήθηκαν ανάγονται εν μέρει στο παρελθόν, καθόσον αφορούν επιδοτήσεις που είχαν χορηγηθεί στην Caremar σε χρόνο προγενέστερο της περιόδου πέντε ετών που προβλέπει το σημείο 14, δεύτερη περίπτωση, της ανακοινώσεως περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

115 Κατόπιν της εγγράφου ερωτήσεως που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο επί των συνεπειών που πρέπει να συναχθούν από την απόφαση Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι δεν πληρούνται οι πραγματικές και νομικές προϋποθέσεις που προβλέπει η λόγω απόφαση, καθόσον αυτές αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, του οποίου δεν γίνεται επίκληση εν προκειμένω.

116 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι όντως δημοσίευσε τα συνολικά στοιχεία του κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και ότι δεν απέκρυψε τα σχετικά με την τιμή κόστους στοιχεία, δηλαδή αυτά που αφορούν τη δομή του κόστους παραγωγής της εταιρίας.

117 Υπενθυμίζοντας ότι το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς περιορίζεται μόνο στο έγγραφο που ζητήθηκε κατά τη διάρκεια του διοικητικού σταδίου, η Επιτροπή εκθέτει ότι η προσφεύγουσα δεν λαμβάνει υπόψη τη διάκριση στην οποία προβαίνει η νομολογία μεταξύ της εννοίας των εγγράφων και εκείνης των πληροφοριακών στοιχείων.

118 Όσον αφορά το περιεχόμενο της αποφάσεως Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η υπογραμμιζόμενη από το Δικαστήριο ανάγκη διατηρήσεως λογικής συνοχής μεταξύ των διαδικασιών περί κρατικών ενισχύσεων και της επεξεργασίας των αιτήσεων προσβάσεως στα έγγραφα είναι γενικής ισχύος και υφίσταται και όταν η Επιτροπή πρέπει να προστατεύει τα εμπορικά συμφέροντα τρίτων, είτε στο πλαίσιο της δημοσιεύσεως αποφάσεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων είτε στο πλαίσιο αιτήσεως προσβάσεως στα έγγραφα δυνάμει του κανονισμού 1049/2001.

119 Η Caremar υποστηρίζει ότι ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι τα ζητούμενα στοιχεία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως περί προστασίας των εμπορικών συμφερόντων, την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Παρατηρεί ότι τα στοιχεία που απαλείφθηκαν στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163 αφορούσαν το σύνολο του κόστους που έφερε καθεμία από τις περιφερειακές εταιρίες, το προϊόν εκμεταλλεύσεως και το ύψος των ετησίων επιδοτήσεων που τους χορηγούνταν. Όπως και η Επιτροπή, φρονεί ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει κάποια πλάνη κατά την εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, ούτε ποιο είναι το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη δημοσιοποίηση των εγγράφων που ζητήθηκαν. Όμως, σε αυτήν εναπέκειτο να επικαλεστεί τέτοια στοιχεία στο πλαίσιο της αιτήσεώς της προκειμένου να καλέσει το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο να λάβει θέση επί του ζητήματος αυτού.

120 Όσον αφορά το περιεχόμενο της αποφάσεως Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω, όπως και η Επιτροπή, η Caremar υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ορθώς αιτιολόγησε την εκ μέρους της ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, λαμβανομένου υπόψη του γενικού τεκμηρίου που συνάγεται από τη διαδικασία περί κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της οποίας εντάσσεται η αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

121 Ο κανονισμός 1049/2001, όπως εκθέτει η τέταρτη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 1 αυτού, αποσκοπεί να παράσχει στο κοινό το ευρύτερο δυνατό δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων. Ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή σε όλα τα έγγραφα των θεσμικών οργάνων, δηλαδή σε όσα συντάσσονται ή παραλαμβάνονται από τα εν λόγω όργανα και βρίσκονται στην κατοχή τους, σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού.

122 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε έγγραφο όταν η δημοσιοποίησή του θίγει την προστασία των εμπορικών συμφερόντων συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, εκτός αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου.

123 Κατά πάγια νομολογία, οι εξαιρέσεις από την πρόσβαση στα έγγραφα πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται αυστηρά, ούτως ώστε να μη διακυβεύεται η εφαρμογή της γενικής αρχής που συνίσταται στην παροχή στο κοινό της ευρύτερης δυνατής προσβάσεως στα έγγραφα που κατέχουν τα θεσμικά όργανα (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 2008, C-39/05 P και C-52/05 P, Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2008, σ. I-4723, σκέψη 36).

124 Επιπλέον, η εξέταση που απαιτείται για την επεξεργασία αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα πρέπει να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα. Ειδικότερα, το γεγονός και μόνον ότι ένα έγγραφο αφορά συμφέρον προστατευόμενο από εξαίρεση δεν αρκεί για να δικαιολογείται η εφαρμογή της εξαιρέσεως αυτής. Μια τέτοια εφαρμογή μπορεί να δικαιολογείται, καταρχήν, μόνο στην περίπτωση που το θεσμικό όργανο έχει προηγουμένως κρίνει, πρώτον, ότι η πρόσβαση στο έγγραφο θα έθιγε συγκεκριμένα και πραγματικά το προστατευόμενο συμφέρον και, δεύτερον, στις περιπτώσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1049/2001, αν δεν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση του εν λόγω εγγράφου (απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2010, Co-Frutta κατά Επιτροπής, σκέψη 84 ανωτέρω, σκέψη 123· βλ. επίσης, επ' αυτού, απόφαση Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου, σκέψη 123 ανωτέρω, σκέψη 49).

125 Επιπλέον, ο κίνδυνος προσβολής του προστατευόμενου συμφέροντος πρέπει να μπορεί να προβλεφθεί ευλόγως και να μην είναι καθαρά υποθετικός. Η εξέταση στην οποία πρέπει να προβαίνει το θεσμικό όργανο προκειμένου να εφαρμόσει μιαν εξαίρεση πρέπει να πραγματοποιείται συγκεκριμένα και να προκύπτει από την αιτιολογία της αποφάσεως (βλ. επ' αυτού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 13ης Απριλίου 2005, T-2/03, Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-1121, σκέψη 69, και Franchet και Byk κατά Επιτροπής, σκέψη 101 ανωτέρω, σκέψη 115).

126 Με γνώμονα αυτές τις αρχές πρέπει εξεταστεί η εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 βάσει της οποίας το ως άνω θεσμικό όργανο αρνήθηκε την πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα.

127 Εν προκειμένω, η Επιτροπή αρνήθηκε την πρόσβαση στα έγγραφα με την αιτιολογία ότι η δημοσιοποίηση των αριθμητικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163 μπορούσε να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να αποτελέσει πλεονέκτημα για άλλες επιχειρήσεις, οπότε θα ερχόταν σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

128 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι τα έγγραφα για τα οποία γίνεται επίκληση της σχετικής εξαιρέσεως ενδέχεται να περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες εμπίπτουσες στο

πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως αυτής που αφορά την προστασία των εμπορικών συμφερόντων. Πράγματι, τα μη δημοσιοποιηθέντα αριθμητικά στοιχεία αφορούν την κατανομή των εξόδων και των εσόδων του ομίλου Tirrenia βάσει των οποίων προσδιορίστηκε η ετήσια αντιστάθμιση που εχορηγείτο για την παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος και, επομένως, μπορούν να καλύπτονται από το επιχειρηματικό απόρρητο.

129 Ασφαλώς, το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού σε κάποιο έγγραφο αφορά μόνον έγγραφα και όχι πληροφορίες υπό ευρεία έννοια και δεν συνεπάγεται υποχρέωση των θεσμικών οργάνων να απαντούν σε κάθε αίτημα παροχής πληροφοριών εκ μέρους ιδιώτη (βλ. επ' αυτού, απόφαση WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, σκέψη 82 ανωτέρω, σκέψη 76, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εντούτοις, αντιθέτως προς όσα διατείνεται η Επιτροπή, η προσφεύγουσα όντως ζήτησε πρόσβαση σε έγγραφα στα οποία περιλαμβάνονταν τα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιέχονται στην απόφαση 2005/163.

130 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένη και ατομική εκτίμηση του περιεχομένου των εγγράφων τα οποία αφορούσε η αίτηση της προσφεύγουσας.

131 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι το οικείο θεσμικό όργανο μπορεί να στηρίζεται σε γενικού χαρακτήρα τεκμήρια περί ορισμένων κατηγοριών εγγράφων, καθόσον παρόμοιες εκτιμήσεις γενικής φύσεως μπορούν να ισχύουν όσον αφορά αιτήσεις δημοσιοποιήσεως σχετικές με έγγραφα της ίδιας φύσεως (βλ. απόφαση Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

132 Έτσι, το Δικαστήριο έκρινε ότι, όσον αφορά τις διαδικασίες ελέγχου κρατικών ενισχύσεων, τέτοιου είδους γενικά τεκμήρια μπορούν να συναχθούν από τον κανονισμό 659/1999, όπως επίσης και από τη νομολογία περί του δικαιώματος κάθε ενδιαφερομένου να λάβει γνώση των εγγράφων διοικητικού φακέλου που τηρεί η Επιτροπή (βλ. επ' αυτού, απόφαση Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω, σκέψη 55).

133 Το Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού ότι, για την ερμηνεία της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι, πλην του οικείου κράτους μέλους, στις διαδικασίες ελέγχου κρατικών ενισχύσεων δεν έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση των εγγράφων του διοικητικού φακέλου της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτή η ύπαρξη γενικού τεκμηρίου κατά το οποίο η γνωστοποίηση των εγγράφων του διοικητικού φακέλου διακυβεύει, καταρχήν, την επίτευξη των σκοπών έρευνας (απόφαση Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, σκέψη 44 ανωτέρω, σκέψη 61).

134 Εν προκειμένω, τα έγγραφα που ζητήθηκαν είναι η εμπιστευτική εκδοχή της αποφάσεως 2005/163 καθώς και εκείνα από τα οποία προέρχονται τα αριθμητικά στοιχεία που δεν περιέχονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της μη εμπιστευτικής εκδοχής.

135 Μολονότι τα εν λόγω έγγραφα περιλαμβάνονται στον διοικητικό φάκελο της Επιτροπής στο πλαίσιο ελέγχου κρατικής ενισχύσεως, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν μπορεί να τεκμαίρεται ότι η δημοσιοποίηση των στοιχείων προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας καθώς και όλων των εγγράφων που περιέχουν τα αριθμητικά αυτά στοιχεία θίγει την προστασία των εμπορικών συμφερόντων της Caremar, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο του κανονισμού 1049/2001.

136 Επιπλέον, ένα τέτοιο γενικό τεκμήριο θα ερχόταν σε αντίθεση με την ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, που προβλέπει, στην αιτιολογική σκέψη 17, ότι οι πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση και το κόστος παροχής δημοσίων υπηρεσιών κατά κανόνα δεν λογίζονται ως αποτελούσες πρόσθετες εμπιστευτικές πληροφορίες.

137 Κατά συνέπεια, εναπέκειτο εν προκειμένω στην Επιτροπή να εξετάσει αν η δημοσιοποίηση των εγγράφων που ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως σχετικά με την προστασία των εμπορικών συμφερόντων έθιγε ουσιαστικά και συγκεκριμένα το προστατευόμενο συμφέρον.

138 Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή, εκθέτοντας ότι τα απαλειφθέντα στοιχεία αφορούν την κατανομή του κόστους που ελήφθη υπόψη για καθεμία από τις περιφερειακές εταιρίες κατά τον υπολογισμό της ετήσιας αντισταθμίσεως που εχορηγείτο για την παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος και εκτιμώντας ότι η δημοσιοποίηση των αριθμητικών στοιχείων θα μπορούσε να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα της Caremar, προέβη σε συγκεκριμένη και ουσιαστική εξέταση των εν λόγω εγγράφων. Πράγματι, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως των εγγράφων που ζητήθηκαν, τα οποία περιλαμβάνουν αριθμητικά στοιχεία της ιδίας φύσεως, ήτοι τα διάφορα στοιχεία κόστους της Caremar που προκύπτουν από τους λογαριασμούς λειτουργίας της και που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας αντισταθμίσεως, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού τους, η Επιτροπή εξετίμησε ουσιαστικά και συγκεκριμένα τα εν λόγω στοιχεία, κατατάσσοντάς τα σε μια ενιαία κατηγορία.

139 Όσον αφορά το ζήτημα του βασίμου της αρνήσεως της Επιτροπής να ανακοινώσει τα ζητηθέντα έγγραφα, τα αναλυτικά στοιχεία που δεν περιέχονται στις αιτιολογικές σκέψεις 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163 αφορούν τα διάφορα στοιχεία κόστους που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας επιδοτήσεως και απορρέουν από μελέτη συμβούλου η οποία αφορά την εκτίμηση των κριτηρίων παρουσιάσεως των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως των εταιριών του ομίλου Tirrenia ανά δρομολόγιο και ανά χρονική περίοδο. Τα εν λόγω στοιχεία κόστους που απορρέουν από τους λογαριασμούς εκμεταλλεύσεως της Caremar για το έτος 2000 (αιτιολογική σκέψη 128 της αποφάσεως 2005/163) και από την εξέλιξη των διαφόρων στοιχείων κόστους που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας επιδοτήσεως μεταξύ 1992 και 2000 (αιτιολογική σκέψη 140 της αποφάσεως 2005/163) περιλαμβάνουν: i) τις προμήθειες των πρακτορείων και τις δαπάνες κτήσεως, ii) τα λιμενικά τέλη και τα έξοδα λιμενικής διακινήσεως και άλλα έξοδα που συνδέονται με την κυκλοφορία των πλοίων, iii) τα έξοδα λειτουργίας που αφορούν τις δαπάνες μισθοδοσίας του υπηρετούντος στα πλοία προσωπικού, iv) τις δαπάνες συντηρήσεως των πλοίων, v) το κόστος αποσβέσεως, vi) τις καθαρές οικονομικές επιβαρύνσεις, vii) τις δαπάνες μισθοδοσίας του διοικητικού προσωπικού και τα γενικά έξοδα, viii) τα λοιπά έξοδα λόγω φόρων και τελών, πλην του φόρου εταιριών.

140 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 287 ΕΚ, η Επιτροπή υποχρεούται να μην αποκαλύπτει σε τρίτους πληροφορίες οι οποίες, εκ της φύσεώς τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, όπως, ιδίως, στοιχεία σχετικά με την εσωτερική λειτουργία της δικαιούχου επιχειρήσεως (απόφαση British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, σκέψη 63). Ως απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία λογίζονται οι πληροφορίες των οποίων όχι μόνον η δημοσιοποίηση

στο κοινό, αλλά επίσης η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου διαφορετικό από εκείνο που παρέσχε την πληροφορία μπορεί να βλάψει σοβαρά τα συμφέροντα του τελευταίου (βλ. επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1996, Τ-353/94, Postbank κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-921, σκέψη 87). Ακόμη, είναι αναγκαίο τα συμφέροντα που ενδέχεται να θιγούν λόγω της δημοσιοποιήσεως της πληροφορίας να είναι αντικειμενικώς άξια προστασίας. Η εκτίμηση του απόρρητου χαρακτήρα μιας πληροφορίας απαιτεί, συναφώς, τη στάθμιση των νομίμων συμφερόντων που εμποδίζουν τη δημοσιοποίησή της και του γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το οποίο οι δραστηριότητες των θεσμικών οργάνων διεξάγονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη δημοσιότητα (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Μαΐου 2006, Τ-198/03, Bank Austria Creditanstalt κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1429, σκέψη 71, και της 12ης Οκτωβρίου 2007, Τ-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 65).

141 Εν προκειμένω, τα επίμαχα στοιχεία, καθώς και τα έγγραφα τα οποία τα περιλαμβάνουν, αντιστοιχούντα στους λογαριασμούς εκμεταλλεύσεώς τους αναλυθέντες από εταιρία οικονομικού ελέγχου, συνιστούν απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία της ενδιαφερόμενης εταιρίας. Πράγματι, η Επιτροπή, με τη δημοσιοποίηση τέτοιων στοιχείων ανακοινώνει στους ανταγωνιστές της Caremar τα λογιστικά της αποτελέσματα όσον αφορά πολλά έτη, πράγμα το οποίο ισοδυναμεί με ανακοίνωση στους ανταγωνιστές της τιμής κόστους της στα διάφορα δρομολόγιά της και ενδέχεται να βλάψει τα συμφέροντα της εταιρίας αυτής.

142 Επομένως, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η δημοσιοποίηση τέτοιων στοιχείων κόστους προερχομένων από τους λογαριασμούς εκμεταλλεύσεως της Caremar ενδέχεται να βλάψει τα εμπορικά της συμφέροντα και να αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

143 Ασφαλώς, όπως παρατηρεί η προσφεύγουσα, οι πληροφορίες περί της οργανώσεως και του κόστους δημοσίων υπηρεσιών κατά κανόνα δεν λογίζονται ως εμπιστευτικές, όπως τούτο προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 17 της ανακοινώσεως περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων.

144 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σημείο 3.1 της εν λόγω ανακοινώσεως διευκρινίζει ότι τέτοιες πληροφορίες σχετικές με την οργάνωση και το κόστος παροχής δημοσίων υπηρεσιών ενδέχεται να συνιστούν απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία όταν οι πληροφορίες αυτές αφορούν συγκεκριμένη επιχείρηση και έχουν πραγματική ή δυνητική οικονομική αξία και η δημοσιοποίηση ή η χρησιμοποίησή τους μπορεί να έχει οικονομική αξία για άλλες επιχειρήσεις. μολονότι η τήρηση της αρχής της διαφανείας δικαιολογεί, όπως προβάλλει η προσφεύγουσα, τη δημοσιότητα των στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό μιας δημόσιας επιδοτήσεως στο πλαίσιο αποφάσεως περί κρατικής ενισχύσεως, εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι από το σύστημα που θεσπίζουν οι Συνθήκες, ιδίως από το άρθρο 1 ΕΕ, τα άρθρα 254 ΕΚ και 255 ΕΚ, καθώς και από την αρχή της δημοσιότητας και την ανάγκη υπάρξεως διαφανείας όσον αφορά τη δράση των θεσμικών οργάνων που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές, προκύπτει ότι, ελλείψει διατάξεων που να επιβάλλουν ή να απαγορεύουν ρητώς τη δημοσίευση στοιχείων, κατά κανόνα ισχύει η δυνατότητα των θεσμικών οργάνων να δημοσιοποιούν τις πράξεις που εκδίδουν. Πάντως, υπάρχουν εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό, καθόσον το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως μέσω διατάξεων που διασφαλίζουν το επαγγελματικό απόρρητο, αποκλείει τη δημοσιοποίηση των εν λόγω πράξεων ή ορισμένων πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνουν οι πράξεις αυτές (βλ. επ' αυτού, απόφαση Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, σκέψη 140 ανωτέρω, σκέψη 61).

145 Όσον αφορά την απόφαση Altmark, σκέψη 79 ανωτέρω, στην οποία στηρίζεται η προσφεύγουσα για να υποστηρίξει ότι τα στοιχεία κόστους που συνδέονται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να δημοσιοποιούνται προκειμένου να είναι δυνατή η εφαρμογή των κριτηρίων που χρησιμοποιεί το Δικαστήριο για να δεχθεί ότι μια κρατική αντιστάθμιση αποτελεί το αντάλλαγμα έναντι της εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω. Πράγματι, με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε μεν ότι οι βασικές παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια, αλλά δεν δέχεται ειδικότερα ότι τα στοιχεία που συνδέονται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να δημοσιοποιούνται.

146 Τρίτον, πρέπει να εξακριβωθεί, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αν συντρέχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση των εγγράφων παρά την εξ αυτού προκύπτουσα προσβολή της προστασίας των εμπορικών συμφερόντων της Caremar.

147 Πρέπει να υπομνησθεί ότι ο κανονισμός 1049/2001 προβλέπει ότι η εφαρμογή των εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, αυτού αποκλείεται αν η δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου δικαιολογείται από υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Στο πλαίσιο αυτό, το αρμόδιο θεσμικό όργανο πρέπει να σταθμίζει, αφενός, το ειδικό συμφέρον που προστατεύεται με τη μη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου και, αφετέρου, ιδίως, το γενικό συμφέρον που επιτάσσει να καταστεί το οικείο έγγραφο προσβάσιμο, λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα που απορρέουν, όπως ορίζει η αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού 1049/2001, από αυξημένη διαφάνεια, δηλαδή από μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων καθώς και από αυξημένη νομιμοποίηση, αποτελεσματικότητα και υπευθυνότητα της διοικήσεως έναντι του πολίτη σε ένα δημοκρατικό σύστημα (βλ. επ' αυτού, απόφαση Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου, σκέψη 123 ανωτέρω, σκέψη 45).

148 Εξάλλου, το ειδικό συμφέρον που μπορεί να επικαλεστεί ο αιτούμενος την πρόσβαση σε έγγραφο που τον αφορά προσωπικά δεν μπορεί να αποτελεί υπέρτερο δημόσιο συμφέρον υπό την έννοια των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 (βλ. επ' αυτού, απόφαση Franchet και Byk κατά Επιτροπής, σκέψη 101 ανωτέρω, σκέψη 137). Επομένως, το ιδιωτικό συμφέρον που επικαλείται η προσφεύγουσα, ήτοι η προάσπιση των συμφερόντων της προκειμένου να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων δεν αποτελεί υπέρτερο δημόσιο συμφέρον υπό την έννοια της διατάξεως αυτής.

149 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα ζητούμενα στοιχεία έπρεπε να δημοσιοποιηθούν καθόσον αφορούν επιδοτήσεις χορηγηθείσες στην Caremar σε περίοδο προγενέστερη της τελευταίας πενταετίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι, από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, και του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει μεταξύ άλλων να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών και ότι απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν αυτοί στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Ισχυρισμός συνιστάμενος σε ανάπτυξη προηγουμένως προβληθέντος, άμεσα ή έμμεσα, με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ισχυρισμού και συνδεόμενος στενά με αυτόν πρέπει να κρίνεται παραδεκτός. Αντιθέτως, πρέπει να κρίνεται απαράδεκτος ισχυρισμός μη δυνάμενος να θεωρηθεί ως στηριζόμενος σε νομικά ή πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Πράγματι, υπό τις συνθήκες αυτές, τίποτα δεν εμπόδιζε την προσφεύγουσα να προβάλει τον ισχυρισμό αυτόν με το δικόγραφο της προσφυγής της (βλ. επ' αυτού, διάταξη του Προέδρου του

τρίτου τμήματος του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 2001, C-430/00 P, Dürbeck κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-8547, σκέψεις 17 έως 19, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, Τ-75/06, Bayer CropScience κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2081, σκέψη 136).

150 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα, ισχυριζόμενη, στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, ότι τα σχετικά στοιχεία είναι πολύ παλαιά για να λογίζονται ως ευαίσθητα, προέβαλε εκπροθέσμως νέο λόγο για να υποστηρίξει ότι τα εν λόγω στοιχεία πρέπει να της ανακοινωθούν. Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η αιτίαση αυτή συνιστά απλώς ανάπτυξη προηγουμένως υποβληθέντος λόγου, οπότε αυτή είναι απαράδεκτη.

151 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου.

152 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

γ) Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

153 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι υπέστη δυσμενή διάκριση, καθόσον η Επιτροπή έδωσε στη δημοσιότητα, με προγενέστερη απόφασή της στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και το ύψος των αντίστοιχων ενισχύσεων [απόφαση 2001/156/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 2000, σχετικά με την κρατική ενίσχυση την οποία η Ισπανία

έθεσε σε εφαρμογή υπέρ του τομέα θαλάσσιων μεταφορών (νέα σύμβαση παροχής δημοσίων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών) (ΕΕ L 57, σ. 32) (στο εξής: απόφαση Trasmediterranea)]. Παρατηρεί ότι η εν λόγω απόφαση δημοσιοποιεί στοιχεία σχετικά με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ανά δρομολόγιο, παρέχοντας τη δυνατότητα με τον τρόπο αυτόν στις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις να εξακριβώσουν το βάσιμό της.

154 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η καταγγελλόμενη από την προσφεύγουσα δυσμενής διάκριση δεν υφίσταται, καθόσον, στην απόφαση Trasmediterranea, τα συνολικά αποτελέσματα της επιχειρήσεως είχαν απαλειφθεί και τα διάφορα στοιχεία της τιμής κόστους δεν δημοσιεύθηκαν.

155 Εν πάση περιπτώσει, η δημοσιοποίηση των στοιχείων σε μιαν απόφαση εξαρτάται από την υποβολή αιτήματος εμπιστευτικής μεταχειρίσεως εκ μέρους των κρατών μελών ή/και των ενδιαφερομένων. Κατά την Επιτροπή, απλώς και μόνον η διαφοροποίηση μιας διοικητικής πρακτικής δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε το παράνομο της αποφάσεως περί δημοσιοποιήσεως ή αποκρύψεως ορισμένων στοιχείων. Προσθέτει με το υπόμνημα ανταπαντήσεως ότι το νομικό πλαίσιο των δύο αποφάσεων είναι διαφορετικό. Στην απόφαση Trasmediterranea ήταν αναγκαίο να εξεταστεί το κόστος των διαφόρων δρομολογίων, διότι το Βασίλειο της Ισπανίας συνέδεε τη χορήγηση ενισχύσεων με καθένα από σχετικά θαλάσσια δρομολόγια ενώ, εν προκειμένω, η Ιταλική Δημοκρατία στήριξε το καθεστώς ενισχύσεων στο συνολικό κόστος για καθέναν από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες.

156 Η Caremar επισημαίνει ότι η ακολουθηθείσα μέθοδος εκτιμήσεως σχετικά με το απόρρητο ήταν ανάλογη στην απόφαση Trasmediterranea. Σημειώνει ότι, στην απόφαση Trasmediterranea είχαν απαλειφθεί οι πληροφορίες σχετικά με καθένα από τα στοιχεία κόστους καθώς και τα συνολικά αποτελέσματα διαχειρίσεως της επιχειρήσεως. Στη δημοσιότητα δόθηκε μόνον η συνολική εκτίμηση του κόστους και των εσόδων κάθε επιχειρήσεως επιφορτισμένης με εκτέλεση συμβάσεως περί παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατά την περίοδο αιχμής και κατά την περίοδο χαμηλής κινήσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

157 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, η οποία αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου, απαγορεύει να αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ή να αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν αυτού του είδους η αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 2ας Οκτωβρίου 2001, Τ-222/99, Τ-327/99 και Τ-329/99, Martinez κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-2823, σκέψη 150, και της 14ης Οκτωβρίου 2009, Τ-390/08, Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σ. II-3967, σκέψη 56).

158 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα φρονεί ότι υπέστη δυσμενή διάκριση καθόσον, στην απόφαση Trasmediterranea η Επιτροπή έδωσε στη δημοσιότητα τα στοιχεία που αφορούσαν τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας για καθένα από τα θαλάσσια δρομολόγια.

159 Ακόμα και αν υποτεθεί, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν η προσφεύγουσα, ότι η κατάστασή της είναι συγκρίσιμη προς εκείνη κάθε προσώπου που επιθυμούσε να λάβει γνώση στοιχείων σχετικών με το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στην απόφαση Trasmediterranea, διαπιστώνεται ότι, μολονότι, στο πλαίσιο της αποφάσεως αυτής η Επιτροπή παρουσίασε διαφορετικά το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας διακρίνοντας, ειδικά, σε σύγκριση με την απόφαση 2005/163, τα μεταβλητά και τα πάγια στοιχεία προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, με την απόφαση Trasmediterranea και με την απόφαση 2005/163 δόθηκε στη δημοσιότητα μόνον το συνολικό κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και όχι τα λεπτομερή στοιχεία κάθε δαπάνης που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας αντισταθμίσεως.

160 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων δεν μπορεί να συναχθεί ότι η προσφεύγουσα υπέστη μεταχείριση συνεπαγόμενη δυσμενείς διακρίσεις.

161 Επομένως, ο δεύτερος λόγος, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, πρέπει να απορριφθεί.

δ) Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

162 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η Επιτροπή, στην πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, υπογραμμίζει την ανάγκη προστασίας των συνολικών στοιχείων χωρίς να ασχολείται με το συγκεκριμένο αντικείμενο της αιτήσεως προσβάσεως στα στοιχεία περί του προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή, εξετάζοντας την αίτησή της ως εάν αυτή αφορούσε γενικά τα περιλαμβανόμενα στην απόφαση στοιχεία, παραβαίνει το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, που προβλέπει ότι, αν μέρη μόνον του ζητουμένου εγγράφου καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση, τα υπόλοιπα μέρη του εγγράφου δίδονται στη δημοσιότητα. Πράγματι, δεν προκύπτει από την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση σε ποιο βαθμό η μερική δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικών με το δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri θα μπορούσε να βλάψει τα εμπορικά συμφέροντα της Caremar.

163 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, παραπέμποντας στα συνολικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στην απόφαση 2005/163, δεν εξηγεί τους συγκεκριμένους λόγους αρνήσεως της μερικής προσβάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001.

164 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι τα ζητούμενα στοιχεία είναι αυτά τα οποία περιλαμβάνονται στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της αποφάσεως 2005/163, που δεν περιλαμβάνουν αναλυτικά το κόστος που αφορά μόνον το δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri.

165 Η Caremar, όπως και η Επιτροπή, υποστηρίζει ότι ο υπό κρίση λόγος δεν είναι βάσιμος, εκτιμώντας ότι μπορούσε να δοθεί εν προκειμένω μερική πρόσβαση στα στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

166 Διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή, προς στήριξη του λόγου αυτού, ότι δεν έλαβε υπόψη ένα μέρος της αιτήσεώς της, ήτοι το αίτημά της περί προσβάσεως στα στοιχεία του προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας για το δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri. Από τον λόγο αυτό δεν προκύπτουν ειδικές αιτιάσεις όσον αφορά την εκ μέρους της Επιτροπής παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

167 Επειδή οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας συνδέονται με την ανεπαρκή αιτιολογία της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά τις αιτιάσεις αυτές παραπέμπεται στον λόγο που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως περί του οποίου γίνεται μνεία στις σκέψεις 81 έως 93 ανωτέρω.

168 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός ο τέταρτος λόγος, να ακυρωθεί μερικώς η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, όπως ορίζεται ειδικότερα στη σκέψη 93 ανωτέρω, και να απορριφθεί η προσφυγή στην υπόθεση Τ-109/05 κατά τα λοιπά.

Β — *Όσον αφορά την προσφυγή στην υπόθεση Τ-444/05*

169 Στο πλαίσιο της προσφυγής της στην υπόθεση Τ-444/05, η προσφεύγουσα προβάλλει έξι λόγους, αντλούμενους, ο πρώτος, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, ο δεύτερος, από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, ο τρίτος, από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1049/2001, ο τέταρτος, από καταστρατήγηση διαδικασίας και από κατάχρηση εξουσίας και, ο πέμπτος, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων και από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Επικουρικώς, η προσφεύγουσα προβάλλει, στο πλαίσιο ενός έκτου λόγου, ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001.

170 Πρέπει να εξεταστεί καταρχάς ο τρίτος λόγος, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1049/2001.

1. *Επιχειρήματα των διαδίκων*

171 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε τρία σφάλματα προβαίνοντας σε διαβουλεύσεις με τις ιταλικές αρχές δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1049/2001 και στηριζόμενη στην αρνητική θέση των ιταλικών αρχών για να δικαιολογήσει την άρνηση προσβάσεως στα ζητούμενα στοιχεία.

172 Πρώτον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή, προβαίνοντας σε διαβουλεύσεις με τις ιταλικές αρχές, παρέβη τους κανόνες περί της δημοσιεύσεως των στοιχείων του προσθέτου κόστους που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, καθιστώντας αδύνατο τον προσδιορισμό, τον νομικό χαρακτηρισμό και τη διαπίστωση της συμφωνίας μιας κρατικής ενισχύσεως προς την προβλεπόμενη νομοθεσία. Όσον αφορά το πρόσθετο κόστος που συνδέεται με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και που αντισταθμίζεται με κρατικές ενισχύσεις, επιβάλλεται η δημοσιότητα των σχετικών στοιχείων, λαμβανομένης υπόψη της υποχρεώσεως διαφανείας την οποία επιβάλλουν το καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων, η ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και η απόφαση Altmark, σκέψη 79 ανωτέρω.

173 Δεύτερον, υπογραμμίζοντας ότι οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1049/2001 παρέχουν τη δυνατότητα απλώς και μόνον διαβουλεύσεως με τον συντάκτη του οικείου εγγράφου τρίτο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι, εν προκειμένω η Επιτροπή όφειλε να προβεί σε διαβουλεύσεις με την Caremar και όχι με τις ιταλικές αρχές, διότι τα έγγραφα που ζητήθηκαν προέρχονται από την πρώτη. Κατά συνέπεια, η επιλεγείσα νομική βάση είναι εσφαλμένη.

174 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι η σύγκριση μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, η ανάλυση του συστήματος το οποίο προβλέπει το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού καθώς και το γράμμα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 17ης Μαρτίου 2005, Τ-187/03, Scippacercola κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. ΙΙ-1029) οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά έγγραφα των οποίων συντάκτης είναι το κράτος μέλος.

175 Κατ' αυτήν, αν το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 έπρεπε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι κάθε κράτος μέλος διαθέτει δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά τη δημοσιοποίηση εγγράφου προερχόμενου από το κράτος αυτό, οι ιδιώτες θα στερούνταν αυτομάτως του δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα που προέρχονται από το ως άνω κράτος.

176 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαβούλευσή της με τις ιταλικές αρχές δεν ασκεί επιρροή, διότι δόθηκε δεόντως η δυνατότητα στις ιταλικές αρχές και στην Caremar να εκφράσουν την άποψή τους στο πλαίσιο της διαδικασίας περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 25 του κανονισμού 659/1999.

177 Η Επιτροπή αντιτείνει καταρχάς ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας είναι απαράδεκτες και αβάσιμες. Το αίτημα των ιταλικών αρχών να μην δημοσιοποιηθεί ένα έγγραφο βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 έχει δεσμευτικό χαρακτήρα και μπορεί να αμφισβητηθεί μόνον ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων, έστω και αν αποτελεί τη βάση μιας μεταγενέστερης πράξεως.

178 Αναφερόμενη στις τρεις αιτιάσεις που προβάλλει η προσφεύγουσα, πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα επιχειρήματα που αντλούνται από μια προβαλλόμενη επιταγή διαφανείας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και από την ανακοίνωση περί επαγγελματικού απορρήτου στις αποφάσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων είναι άνευ σημασίας, διότι η δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε δυνάμει του κανονισμού 1049/2001.

179 Καταρχάς, όσον αφορά την πρακτική της στο πλαίσιο προγενέστερων αποφάσεων, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η δημοσίευση ορισμένων στοιχείων σε μια απόφαση μπορεί να εξαρτάται από το αν το κράτος μέλος ή/και οι ενδιαφερόμενοι έχουν ζητήσει εμπιστευτική μεταχείριση ή, αντιθέτως, έχουν παράσχει τη συγκατάθεσή τους για τη δημοσίευση ορισμένων πληροφοριών.

180 Η Επιτροπή εκτιμά επίσης ότι το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 1049/2001 σχετικά με τη διαβούλευση με τους τρίτους δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, διότι τα έγγραφα τα οποία γνωστοποιούνται από τα κράτη μέλη καλύπτονται από τη lex specialis του άρθρου 4, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού.

181 Δεύτερον η Επιτροπή φρονεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού αναφέρεται όχι μόνον στα έγγραφα που συντάσσονται από τα κράτη μέλη, αλλά επίσης σε κάθε έγγραφο προερχόμενο από τα κράτη αυτά.

182 Υποστηρίζει ακόμη ότι από την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 1049/2001 και από την πάγια νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η δυνατότητα των κρατών μελών να ασκούν δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά τη δημοσιοποίηση εγγράφων, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, δικαιολογείται από το γεγονός ότι ο κανονισμός αυτός δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα να τροποποιήσει τις εθνικές νομοθεσίες στον τομέα της προσβάσεως στα έγγραφα.

183 Κατόπιν μιας εγγράφου ερωτήσεως που κοινοποιήθηκε στους διαδίκους στις 10 Οκτωβρίου 2008 με την οποία αυτοί κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών που πρέπει να συναχθούν από την απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, η Επιτροπή συνήψε στην απάντησή της ένα έγγραφο των ιταλικών αρχών της 8ης Ιουλίου 2005, από το οποίο προκύπτει ότι οι τελευταίες αρνήθηκαν να γνωστοποιήσουν στην προσφεύγουσα τα έγγραφα που ζήτησε με την αιτιολογία ότι η δημοσιοποίησή τους θίγει την προστασία των εμπορικών συμφερόντων της Caremar, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Συνεπώς, κατά την Επιτροπή οι ιταλικές αρχές αιτιολόγησαν

δεόντως την άρνησή τους βάσει μιας των εξαιρέσεων τις οποίες προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001. Προσέθεσε ότι, εν πάση περιπτώσει, ενδεχόμενη έλλειψη αιτιολογίας δεν θα είχε καμία επίπτωση εν προκειμένω επί του κύρους της πράξεως, διότι η αιτιολογημένη άρνηση των ιταλικών αρχών τη δέσμευε και την υποχρέωνε να απορρίψει την αίτηση προσβάσεως και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα παρά μόνον την έκδοση νέας αποφάσεως ταυτόσημης, επί της ουσίας, προς τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση [βλ, επ' αυτού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 3ης Δεκεμβρίου 2003, Τ-16/02, Audi κατά ΓΕΕΑ (TDI), Συλλογή 2003, σ. II-5167, σκέψη 97, και της 13ης Δεκεμβρίου 2006, Τ-217/03 και Τ-245/03, FNCBV κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-4987, σκέψη 263].

184 Τρίτον, όσον αφορά την αιτίαση ότι η διαβούλευση με τις ιταλικές αρχές είναι άνευ αντικειμένου, καθόσον η Επιτροπή είχε ήδη προβεί σε διαβουλεύσεις με τις αρχές αυτές σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού 659/1999, η Επιτροπή αντιτείνει ότι ακριβώς επειδή η Ιταλική Δημοκρατία αντιτάχθηκε στη δημοσιοποίηση των αναλυτικών στοιχείων που περιλαμβάνονταν στους πίνακες των αιτιολογικών σκέψεων 128 και 140 της μη εμπιστευτικής εκδοχής της αποφάσεως 2005/163 η ίδια είχε καθήκον να προβεί σε διαβουλεύσεις με το εν λόγω κράτος μέλος πριν αποφανθεί επί της αιτήσεως προσβάσεως σε στοιχεία ανάλογης φύσεως, δυνάμει του κανονισμού 1049/2001.

185 Η Ιταλική Δημοκρατία, το Συμβούλιο και η Caremar υποστηρίζουν την Επιτροπή όσον αφορά καθένα από τα επιχειρήματά της. Η Ιταλική Δημοκρατία και η Caremar υπενθυμίζουν ιδίως ότι, στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 2004, Τ-168/02, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-4135), το Πρωτοδικείο διευκρίνισε το περιεχόμενο του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεχόμενο ότι η διάταξη αυτή παρέχει σε κράτος μέλος την ευχέρεια να ζητήσει από θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει, χωρίς την προηγούμενη συμφωνία του, έγγραφο προερχόμενο από το κράτος αυτό. Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, σχετικό αίτημα εκ μέρους του κράτους μέλους, δυνάμει της διατάξεως αυτής, αποτελεί επιταγή προς το θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει το εν λόγω έγγραφο.

2. *Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου*

186 Πρέπει να εξεταστεί καταρχάς η δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας κατά την οποία η εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 αφορά τα έγγραφα που προέρχονται από το κράτος μέλος.

187 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο νομοθέτης, με την έκδοση του κανονισμού 1049/2001, κατήργησε τον κανόνα του συντάκτη του εγγράφου ο οποίος ίσχυε ως τότε. Όπως προκύπτει από την απόφαση 93/731/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου (ΕΕ L 340, σ. 43), την απόφαση 94/90/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής (ΕΕ L 46, σ. 58), και την απόφαση 97/632/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1997, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΕ L 263, σ. 27), ο κανόνας αυτός σήμαινε ότι, εφόσον έγγραφο ευρισκόμενο στην κατοχή θεσμικού οργάνου έχει ως συντάκτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο, κράτος μέλος ή άλλο θεσμικό όργανο ή άλλο κοινοτικό όργανο ή ακόμη οποιονδήποτε άλλο εθνικό ή διεθνή οργανισμό, η αίτηση προσβάσεως στο έγγραφο έπρεπε να απευθύνεται απευθείας στον συντάκτη του εγγράφου αυτού (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 56).

188 Το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 όχι μόνο δεν αφορά αποκλειστικά τα έγγραφα των οποίων τα κράτη μέλη είναι οι συντάκτες ή τα οποία συντάσσουν τα ίδια, αλλά και καλύπτει δυνητικά κάθε έγγραφο «προερχόμενο» από κράτος μέλος, ήτοι το σύνολο των εγγράφων, ανεξάρτητα από τον συντάκτη τους, τα οποία κράτος μέλος διαβιβάζει σε θεσμικό όργανο. Εν προκειμένω, το μοναδικό πρόσφορο κριτήριο είναι εκείνο της προελεύσεως του εγγράφου και της διαβιβάσεώς του εκ μέρους του κατέχοντος το έγγραφο κράτους μέλους (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 61).

189 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης στο πλαίσιο της αιτιάσεως αυτής ότι η ερμηνεία της Επιτροπής κατά την οποία το κράτος μέλος έχει δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά τη δημοσιοποίηση εγγράφου προερχόμενου από το ίδιο και αποσταλέν στα θεσμικά όργανα στερεί κάθε πολίτη από το δικαίωμα προσβάσεως στα προερχόμενα από το κράτος αυτό έγγραφα.

190 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, με τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αρνήθηκε να γνωστοποιήσει στην προσφεύγουσα τα έγγραφα τα σχετικά με το πρόσθετο κόστος που βάρυνε ετησίως την Caremar προκειμένου αυτή να εκτελεί τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τις οποίες είχε επιφορτιστεί για το δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri, με την αιτιολογία ότι οι ιταλικές αρχές αντιτάχθηκαν ρητώς στη δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001.

191 Συναφώς, το Δικαστήριο έκρινε ότι τυχόν ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 υπό την έννοια ότι αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος γενικό και ανεπιφύλακτο δικαίωμα αρνησικυρίας συνιστάμενο στη δυνατότητά του να εμποδίζει, κατά το δοκούν και χωρίς να πρέπει να αιτιολογεί την απόφασή του, τη δημοσιοποίηση οποιουδήποτε εγγράφου ευρισκόμενου στην κατοχή θεσμικού οργάνου αποκλειστικά και μόνο λόγω του γεγονότος ότι το έγγραφο αυτό προέρχεται από το οικείο κράτος μέλος δεν συμβιβάζεται προς τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός 1049/2001 (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 58).

192 Αντιθέτως, διάφορα στοιχεία συνηγορούν υπέρ μιας ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 5, υπό την έννοια ότι η άσκηση της εξουσίας την οποία η ως άνω διάταξη αναγνωρίζει υπέρ του οικείου κράτους μέλους πλαισιώνεται από τις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις οι οποίες απαριθμούνται στις παραγράφους 1 έως 3 του ιδίου άρθρου, οπότε στο κράτος μέλος αναγνωρίζεται συναφώς απλώς και μόνον εξουσία συμμετοχής στην κοινοτική απόφαση. Υπό την προοπτική αυτή, η προηγούμενη συναίνεση του κράτους μέλους στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 5 προσομοιάζει, με τον τρόπο αυτόν, όχι με δικαίωμα αρνησικυρίας κατά το δοκούν αλλά με ένα είδος σύμφωνης γνώμης ως προς το ότι δεν συντρέχουν λόγοι εξαιρέσεως στηριζόμενοι στις παραγράφους 1 έως 3 (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 76).

193 Όσον αφορά τις διαδικαστικής φύσεως επιπτώσεις του ερμηνευόμενου με τον τρόπο αυτόν άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι, αφ' ης στιγμής η εφαρμογή κανόνων του κοινοτικού δικαίου ανατίθεται από κοινού στο θεσμικό όργανο και στο κράτος μέλος το οποίο άσκησε την προβλεπόμενη στην παράγραφο 5 ευχέρεια, οπότε, η σχετική εφαρμογή εξαρτάται από τον διάλογο ο οποίος πρέπει να χωρήσει μεταξύ τους, αμφότερα οφείλουν, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 10 ΕΚ υποχρέωση αγαστής συνεργασίας, να ενεργήσουν και να συνεργαστούν κατά τρόπον ώστε οι ως άνω κανόνες να τύχουν αποτελεσματικής εφαρμογής (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 85).

194 Εξ αυτού έπεται, καταρχάς, ότι το επιληφθέν αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος θεσμικό όργανο και το κράτος μέλος αυτό, αφ' ης στιγμής η σχετική αίτηση γνωστοποιήθηκε από το θεσμικό όργανο στο κράτος μέλος, οφείλουν να προβούν αμελλητί σε έντιμο διάλογο ως προς την ενδεχόμενη εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεων, εξακολουθώντας να επιδεικνύουν προσοχή ιδίως ως προς την ανάγκη να παρασχεθεί στο θεσμικό όργανο η δυνατότητα να λάβει θέση, ως υπέχον την υποχρέωση να λάβει απόφαση επί της ανωτέρω αιτήσεως προσβάσεως, εντός των προβλεπομένων στα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού προθεσμιών (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 86).

195 Ακολούθως, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το οποίο, μετά την ολοκλήρωση του σχετικού διαλόγου, αντιτίθεται στη δημοσιοποίηση του επίδικου εγγράφου, οφείλει να αιτιολογήσει την εναντίωσή του σε συνάρτηση με τις ως άνω εξαιρέσεις. Πράγματι, το θεσμικό όργανο δεν μπορεί να αποδεχθεί την εκ μέρους κράτους μέλους άρνηση δημοσιοποιήσεως εγγράφου το οποίο προέρχεται από το ίδιο το κράτος αυτό αν για την εν λόγω άρνηση δεν δίδεται καμία αιτιολογία ή αν η προβληθείσα αιτιολογία δεν στηρίζεται στις απαριθμούμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεις. Όταν, παρά τη σχετική ρητή πρόσκληση του θεσμικού οργάνου προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το κράτος αυτό εξακολουθεί να μη δίδει σχετική αιτιολογία, το θεσμικό όργανο, αν εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος εφαρμογής καμιάς από τις ανωτέρω εξαιρέσεις, οφείλει να επιτρέψει την πρόσβαση στο ζητούμενο έγγραφο (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψεις 87 και 88).

196 Τέλος, όπως προκύπτει μεταξύ άλλων από τα άρθρα 7 και 8 του ως άνω κανονισμού, το θεσμικό όργανο οφείλει το ίδιο να αιτιολογήσει την απορριπτική απόφαση την οποία απευθύνει στον αιτούμενο την πρόσβαση. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι το θεσμικό όργανο αναφέρει με την απόφασή του όχι μόνο την εκδηλωθείσα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους εναντίωση στη δημοσιοποίηση του ζητηθέντος εγγράφου αλλά και τους λόγους που επικαλέστηκε το κράτος μέλος για να ζητήσει την εφαρμογή κάποιας από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3 του ίδιου κανονισμού εξαιρέσεως. Πράγματι, τέτοιες ενδείξεις είναι ικανές να παράσχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να αντιληφθεί την προέλευση της αρνήσεως και τους προβαλλόμενους για τη σχετική άρνηση λόγους, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει, ενδεχομένως, τον έλεγχο που του έχει ανατεθεί (απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 89).

197 Εν προκειμένω, από τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή περιορίστηκε στο να αρνηθεί την πρόσβαση στα ζητούμενα στοιχεία με την αιτιολογία ότι οι ιταλικές αρχές εναντιώθηκαν σε αυτή ρητώς, χωρίς να διευκρινίσει περαιτέρω σε ποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 βασίζονταν οι ιταλικές αρχές.

198 Η Επιτροπή προσκόμισε έγγραφο των ιταλικών αρχών της 8ης Ιουλίου 2005 απαντώντας σε έγγραφη ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τις συνέπειες που έπρεπε να συναχθούν από την απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, στην απάντησε στις 30 Οκτωβρίου 2008. Από το ως άνω έγγραφο των ιταλικών αρχών προκύπτει ότι αυτές αρνήθηκαν την πρόσβαση στα ζητούμενα από την προσφεύγουσα στοιχεία με την αιτιολογία ότι η δημοσιοποίηση τους θα έθιγε την προστασία των εμπορικών συμφερόντων της Caremar, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

199 Εν προκειμένω, δεν εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει το κύρος της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως σε συνάρτηση με μια συμπληρωματική αιτιολογία που προσκόμισε η Επιτροπή στις 30 Οκτωβρίου 2008, κατόπιν της αποφάσεως Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας. Πράγματι, η αιτιολογία μιας αποφάσεως πρέπει να περιέχεται στην ίδια την απόφαση, οι δε μεταγενέστερες διευκρινίσεις της Επιτροπής δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων. Επομένως, η απόφαση πρέπει να είναι αφεαυτής επαρκής και η αιτιολογία της να μην προκύπτει από μεταγενέστερες γραπτές ή προφορικές διευκρινίσεις, όταν η συγκεκριμένη απόφαση έχει ήδη

αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ενώπιον του δικαστή της Ένωσης (βλ. επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, Τ-349/03, Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2197, σκέψη 287).

200 Δεν μπορεί ακόμη να γίνει δεκτό ότι η ενδεχόμενη έλλειψη αιτιολογίας εν πάση περιπτώσει δεν θα είχε καμία επίπτωση εν προκειμένω επί του κύρους της πράξεως, διότι η αιτιολογημένη άρνηση των ιταλικών αρχών δέσμευε την Επιτροπή και μπορούσε μόνο να οδηγήσει στην έκδοση μιας νέας αποφάσεως επί της ουσίας, ανάλογης προς τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση.

201 Πράγματι, η παρατιθέμενη από την Επιτροπή νομολογία (αποφάσεις TDI, σκέψη 184 ανωτέρω, σκέψη 97, και FNCBV κατά Επιτροπής, σκέψη 183 ανωτέρω, σκέψη 263) δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, διότι η έλλειψη αιτιολογίας της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να παράσχει τη δυνατότητα στο Γενικό Δικαστήριο να ελέγξει αν η άρνηση της Επιτροπής να δημοσιοποιήσει τα έγγραφα που προέρχονται από τις ιταλικές αρχές στηρίζεται σε κάποιον από τους λόγους που επικαλούνται οι εν λόγω αρχές για να συναγάγουν ότι έχει εφαρμογή κάποια από τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 (βλ. επ' αυτού, απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 89). Εντούτοις, το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει την πρόθεση να λάβει απόφαση επί της ουσίας ανάλογη προς τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση επειδή δεσμεύεται από την άρνηση των ιταλικών αρχών, σύμφωνα με την απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, δεν μπορεί να εμποδίσει το Γενικό Δικαστήριο να εξετάσει το κύρος της αποφάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.

202 Κατά συνέπεια, η δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί καθόσον με αυτήν η Επιτροπή δεν αναφέρει τους λόγους που επικαλέστηκαν οι ιταλικές αρχές για να συναγάγουν ότι έχει εφαρμογή κάποια από τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί επί των λοιπών αιτιάσεων που προβάλλονται στο πλαίσιο του τρίτου λόγου, ούτε επί των πέντε άλλων λόγων που προβάλλει η προσφεύγουσα προς στήριξη της προσφυγής της.

Επί των δικαστικών εξόδων

Α — *Υπόθεση T-109/05*

203 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3, πρώτο εδάφιο, της ίδιας διατάξεως, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.

204 Εν προκειμένω, επειδή η προσφυγή στην υπόθεση T-109/05 έγινε μερικώς δεκτή, σύμφωνα με ορθή εκτίμηση των περιστάσεων αποφασίζεται ότι η Επιτροπή φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών της εξόδων και το ένα τρίτο των εξόδων της προσφεύγουσας, ενώ η τελευταία φέρει τα δύο τρίτα των δικών της δικαστικών εξόδων και τα δύο τρίτα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

205 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Η Caremar, παρεμβαίνουσα υπέρ της Επιτροπής, φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Β — *Υπόθεση T-444/05*

206 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της προσφεύγουσας.

207 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Η Ιταλική Δημοκρατία φέρει, επομένως, τα δικαστικά της έξοδα. Το Συμβούλιο και η Caremar φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση D(2005) 997 της Επιτροπής, της 3ης Φεβρουαρίου 2005, καθόσον αφορά την άρνηση προσβάσεως στα λεπτομερή στοιχεία του προσθέτου κόστους με το οποίο επιβαρύνεται ετησίως η Caremar SpA σχετικά με τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών στο δρομολόγιο Νάπολη-Beverello/Capri τόσο με πορθμεία όσο και με ταχύπλοα σκάφη.

2) Απορρίπτει την προσφυγή στην υπόθεση T-109/05 κατά τα λοιπά.

3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών της εξόδων και το ένα τρίτο των εξόδων της Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), η δε τελευταία φέρει τα δύο τρίτα των δικαστικών της εξόδων και τα δύο τρίτα των εξόδων της Επιτροπής στην υπόθεση T-109/05.

4) Η Caremar φέρει τα δικαστικά της έξοδα στην υπόθεση T-109/05.

5) Ακυρώνει την απόφαση D(2005) 9766 της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2005.

6) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση T-444/05.

7) Η Ιταλική Δημοκρατία, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Caremar φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Czúcz Labucka O'Higgins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Μαΐου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Το νομικό πλαίσιο ..... II - 2489

Ιστορικό των διαφορών και διαδικασία ..... II - 2495

Αιτήματα των διαδίκων ..... II - 2502

Σκεπτικό ..... II - 2505

Α — Όσον αφορά την προσφυγή στην υπόθεση T-109/05 ..... II - 2505

1. Επί του αντικειμένου της διαφοράς ..... II - 2505

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2505

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2506

2. Επί του παραδεκτού ..... II - 2508

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2508

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2509

3. Επί της ουσίας ..... II - 2510

α) Επί του τετάρτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως ..... II - 2511

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2511

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2512

β) Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 .. II - 2517

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την επιλογή της εννόμου βάσεως ..... II - 2518

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2518

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2519

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 ..... II - 2520

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2520

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2524

γ) Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων ..... II - 2532

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2532

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2534

δ) Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας ..... II - 2535

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2535

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2536

Β — Όσον αφορά την προσφυγή στην υπόθεση Τ-444/05 ..... II - 2536

1. Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2537

2. Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2541

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 2546

Α — Υπόθεση Τ-109/05 ..... II - 2546

Β — Υπόθεση Τ-444/05 ..... II - 2546